

Raport de analiză a datelor

HARTA SIGURANȚEI

Martie, 2026

Mic Grup de Inițiativă Civică

1. Introducere și obiective

Acest raport rezumă rezultatele cercetării privind siguranța femeilor în spațiile publice din Cluj-Napoca, combinând analiză cantitativă pe baza unui chestionar online și analiză calitativă a răspunsurilor deschise. Studiul își propune să înțeleagă atât frecvența și distribuția spațială a diferitelor forme de agresiune, cât și modul în care acestea modelează percepțiile de siguranță, încrederea în instituții și strategiile cotidiene de auto-protecție ale femeilor.

Rezultatele sunt reprezentate cartografic printr-o serie de hărți tematice realizate în QGIS, utilizând date geografice GeoJSON descărcate prin Overpass API din OpenStreetMap și valorile agregate pe cartier ale chestionarului.

Raportul este structurat în trei componente principale: prezentarea hărților tematice și a statisticilor cantitative, analiza calitativă a mărturiilor și o discuție integrată care leagă rezultatele de posibile direcții de intervenție urbană și de politică publică.

2. Metodologie

Această cercetare a utilizat o combinație de metode cantitative și calitative pentru a analiza percepția siguranței femeilor în spațiile publice din Cluj-Napoca și distribuția spațială a diferitelor forme de agresiune raportate.

Chestionarul a fost completat de 1074 de persoane care locuiesc în 21 de cartiere ale municipiului Cluj-Napoca; răspunsurile au fost colectate online și ulterior curățate și prelucrate pentru analiză. Pentru fiecare cartier s-au calculat medii pe itemii de percepție (de tip Likert 1–5) și procente de respondente care au experimentat diverse forme de agresiune în ultimele 12 luni. Indicatorii au fost apoi uniți cu un strat vectorial de cartiere într-un fișier GeoJSON, ceea ce a permis vizualizarea spațială în QGIS prin hărți coroplete.

Variabilele principale de percepție includ siguranța resimțită în viața de zi cu zi în Cluj, siguranța pe străzile din cartier ziua și noaptea, riscul perceput asociat lipsei de iluminare stradală și potențialul beneficiu al îmbunătățirii iluminatului. Au fost calculați indicatori separați pentru încrederea în instituții (primărie, poliție, jandarmerie, spitale, instanțe și servicii de asistență socială), tot pe scală Likert de la 1 la 5. Pentru agresiune au fost construite atât un indicator agregat („orice formă de agresiune”), cât și procente distincte pentru agresiune verbală, fizică, sexuală și stalking.

Pe lângă statisticile descriptive, s-au calculat corelații între principalii indicatori (de exemplu între procentul de agresiuni și scorurile de siguranță sau încredere) și s-au explorat simplu modele de regresie liniară la nivel de cartier. Aceste analize nu au pretenția unor modele predictive robuste, dat fiind numărul mic de observații (20 de cartiere cu date complete) și colinearitatea între variabile, ci funcționează ca instrumente exploratorii pentru formularea de ipoteze și gruparea cartierelor în profiluri de risc.

Datele calitative provin din răspunsurile deschise la întrebări de tipul „Dacă nu ai raportat incidentul, care a fost motivul?”, „Ce te-ar face să te simți mai în siguranță în spațiile publice din Cluj?” și „Dacă ai putea schimba un lucru ca femeile din Cluj să se simtă mai în siguranță, care ar fi acela?”. Aceste mărturii au fost analizate tematic, rezultând un set de teme recurente legate de normalizarea hărțuirii, relația cu autoritățile, geografia fricii și așteptările privind intervențiile.

2.1 Zona de studiu

Această cercetare s-a derulat în orașul Cluj-Napoca, localizat în zona nord-vest a României (Europa de Est), cunoscut pentru mediul său universitar și economic prosper. Conform Recensământului Populației și Locuințelor din 2021 (RPL 2021), municipiul Cluj-Napoca are o populație de 286,598 de locuitori, iar luând în calcul zona metropolitană acest număr ajunge la 410,766 de locuitori.

Studiul verifică dacă statul municipiului Cluj-Napoca de „cel mai sigur oraș din România”, promo-

vat adeseori în presă, corespunde cu experiența reală a femeilor din oraș, în contextul situației femicidului și violenței de gen din România.

Aria de studiu este delimitată de limitele administrative ale municipiului, luând în calcul 21 de cartiere, excluzând zonele satelit precum comuna Florești, pentru a păstra relevanța datelor și experiențelor colectate din partea locuitorilor municipiului.

2.2 Participanți și procedură de colectare a datelor

Datele din cadrul acestei cercetări au fost colectate pe baza unui chestionar online, disponibil în perioada noiembrie-decembrie 2025, în care respondentele au fost rugate să aprecieze nivelul resimțit de siguranță în mediul public, încrederea în instituții, incidența unor fapte încadrabile ca hărțuire stradală / agresiune sexuală / catcalling etc. Această evaluare s-a făcut având la dispoziție o scală de la 1 (foarte nesigur) la 5 (foarte sigur). Elementele măsurate au ținut cont elemente de la scara străzii de cartier până la nivelul orașului.

Chestionarul a fost împărțit în 6 părți. Pentru a respecta dreptul la protecția datelor cu caracter personal (conform General Data Protection Regulation / GDPR), prima parte a reprezentat acordul respondentelor pentru prelucrarea acestor date în cadrul studiului derulat. Următoarele părți au măsurat date socio-demografice ale respondenților (vârstă, etnie, situație profesională, cartierul

în care locuiesc, mod de transport preferat) și nivelul perceput de siguranță în raport cu scara orașului, a cartierului, a elementelor de configurare a străzilor (pe timp de zi și pe timp de noapte), cât și opinii cu privire la anumite măsuri de ridicare a nivelului ambianței urbane.

Următorul set de întrebări a urmărit nivelul de încredere în instituții în directă relație cu fenomene de hărțuire stradală / abuz. Ultima parte a chestionarului a evaluat nivelul de raportare al incidentelor de acest tip, cât și rata de incidență în rândul respondentelor.

Prin această metodă a rezultat o valoare atribuită de către fiecare respondentă cartierului în care locuiește, iar datele au fost prelucrate, fiind obținută o medie a siguranței percepute în fiecare cartier, conform tabelului y.

2.3 Limitări metodologice

O limitare importantă a metodologiei o constituie distribuția inegală a respondenților între cartiere; în Becaș, Colonia Făget și, într-o măsură mai mică, Sopor și Someșeni, numărul de respondente este foarte mic (3–7 persoane), ceea ce face ca procentele de agresiune sau mediile Likert să fie instabile și să poată colora întreg cartierul pe hartă în nuanțe extreme pentru un număr redus de cazuri.

De exemplu, dacă două persoane din trei raportează agresiune fizică, procentul ajunge imediat

la 66,7%, creând impresia unui cartier mult mai periculos decât poate fi în realitate; aceste cartiere trebuie interpretate cu prudență și tratate separat în discuție.

3. Rezultate Cantitative

3.1. Percepția siguranței în oraș

Următoarea secțiune urmărește rezultatele analizei datelor colectate prin intermediul chestionarului, cu privire la percepția siguranței în oraș. Siguranța percepută nu reprezintă același concept precum siguranța statistică, aceasta măsurând aprecierea afectivă a respondentelor cu privire la mediul urban și modul în care acesta este navigat și apropiat de către acestea, iar rezultatele nu reflectă o realitate statistică, dar pot coincide cu aceasta.

Rezultatele indică faptul că municipiul Cluj-Napoca este perceput ca un oraș relativ sigur pentru locuitorii sale, având o medie generală a siguranței de 3.75. Analiza datelor arată că majoritatea respondentelor (50.93%) au apreciat nivelul de siguranță cu valoarea 4, 27.33% au acordat valoarea 3 acest metric, 15.67% au apreciat cu 5 acest metric, iar o minoritate statistică de 6.06% a apreciat orașul ca fiind nesigur.

La nivel de oraș, media generală de siguranță declarată este de 3,72 pe o scală de la 1 la 5, ceea ce sugerează că, per ansamblu, femeile nu percep Clujul ca fiind un loc extrem de periculos, dar nici nu vorbim de un sentiment de siguranță ridicat.

Când se referă strict la străzile din cartierul lor, respondentele acordă un scor mediu de 4,08 pentru mersul pe jos ziua, dar doar 2,98 pentru mersul pe jos noaptea, ceea ce indică o scădere marcată a confortului odată cu lăsarea serii.

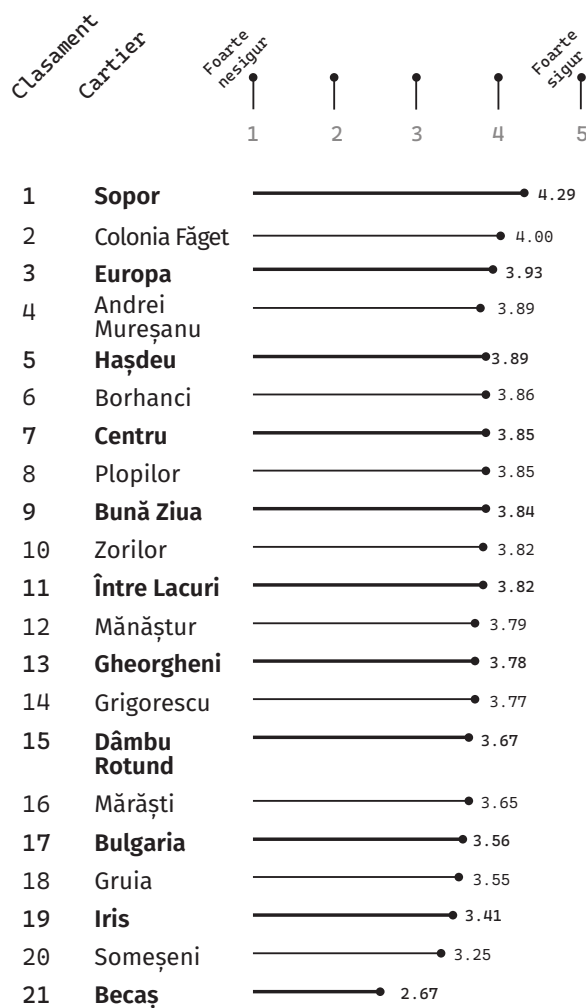
La nivelul cartierelor, cartierul Sopor este evaluat ca cel mai sigur, cu o medie a nivelului de siguranță de 4.29. Privind în ansamblu datele colectate, zonele din sudul și centrul orașului au o siguranță crescută (Europa, Sopor, Andrei Mureșanu, Hașdeu) cu prelungire spre zona central-estică a Clujului.

În termeni spațiali, hărțile tematice arată un gradient clar: cartierele Sopor, Colonia Făget și Europa se diferențiază prin scoruri de siguranță peste 4 atât pentru zi, cât și pentru viața de zi cu zi, în timp ce Becaș, Someșeni și Iris se situează constant sub media orașului.

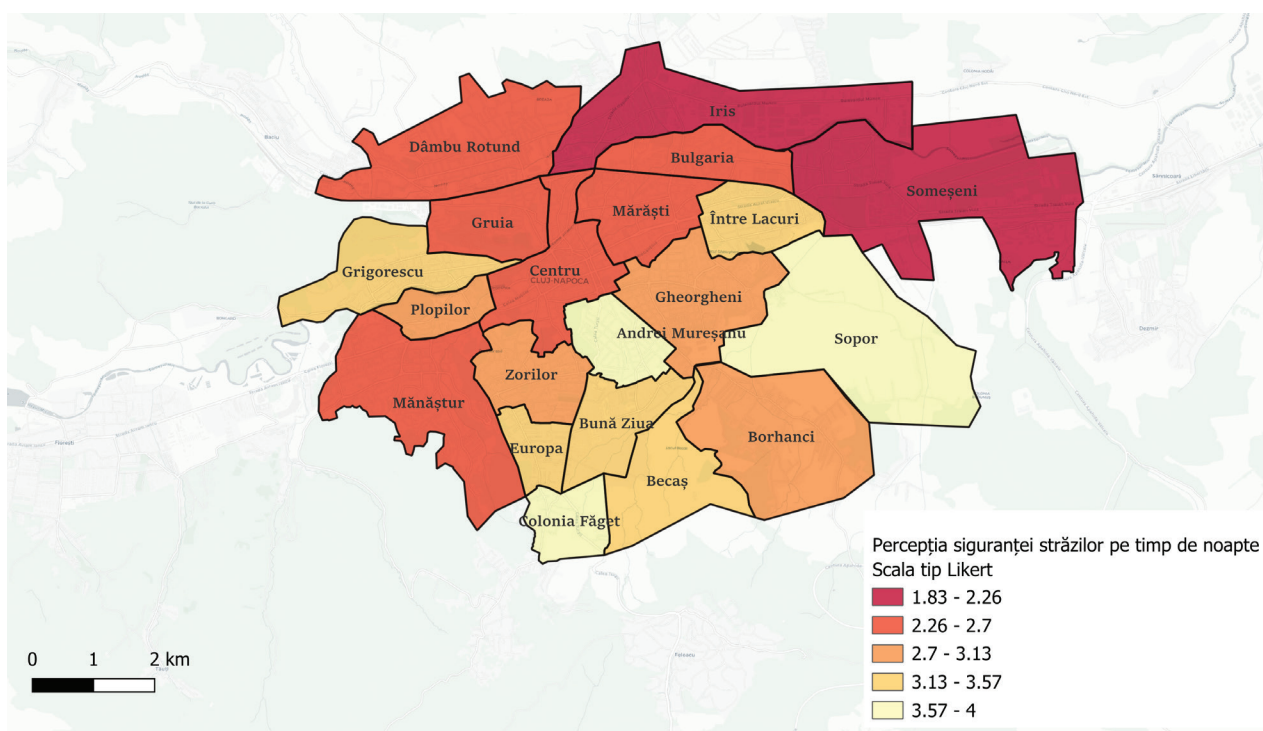
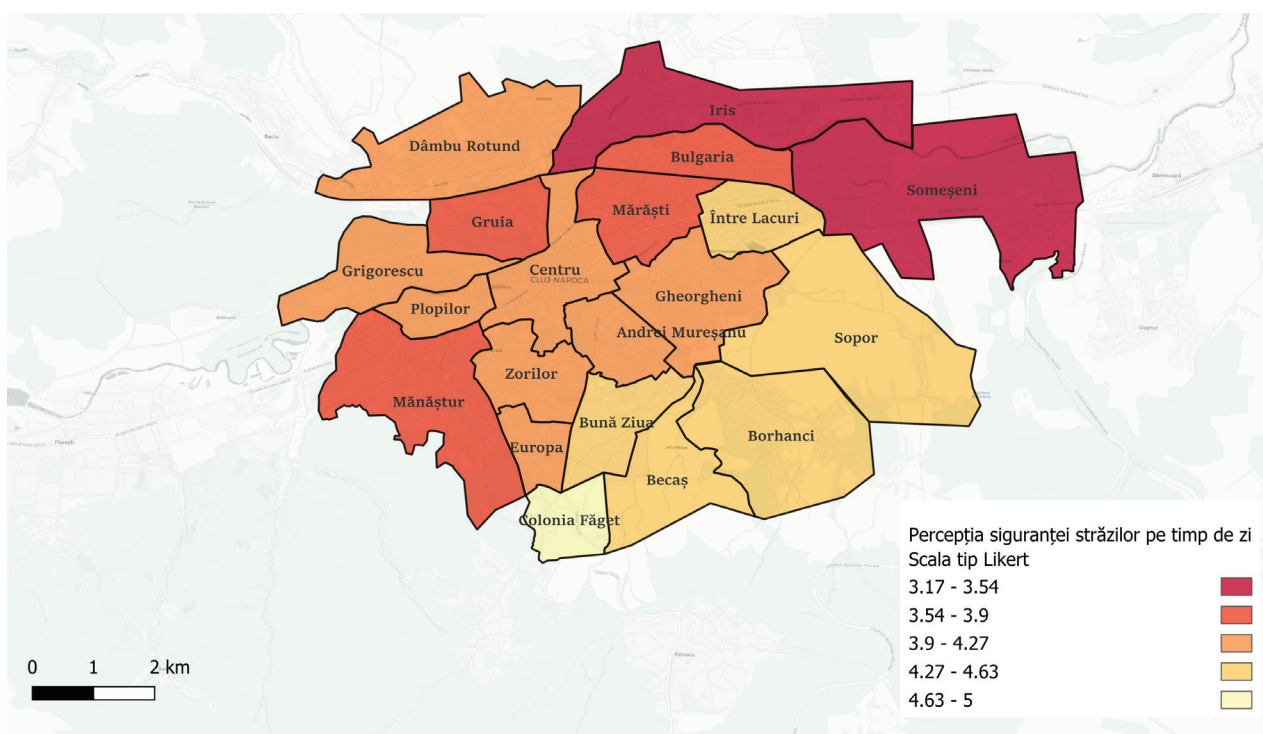
La polul opus, cartierul Becaș este perceput ca fiind cel mai nesigur (nivel mediu de 2.67). Această percepție poate fi explicată prin densitatea redusă a zonei și suprafețele mari neurbanizate,

factori care reduc vizibilitatea și prezența altor oameni pe stradă. Tendința se păstrează și în alte zone periferice (Someșeni) sau foste zone industriale (Iris, Gruia), unde sentimentul de siguranță este mai scăzut.

Diferențele devin și mai pronunțate când privim siguranța noaptea pe străzile din cartier. Colonia Făget și Sopor rămân printre puținele zone în care media ajunge la 4, în timp ce Someșeni coboară la 1,83, iar Iris și Măraști rămân și ele mult sub 3,00. Această ruptură este foarte vizibilă pe hărțile realizate în QGIS, unde anumite cartiere apar ca „insule” de relativă siguranță într-un oraș altfel perceput ca imprevizibil pe timp de noapte.

Tabelul Y – Nivelul perceput de siguranță aferent cartierelor studiate, în ordine descrescătoare; Sursă: sondaj propriu.

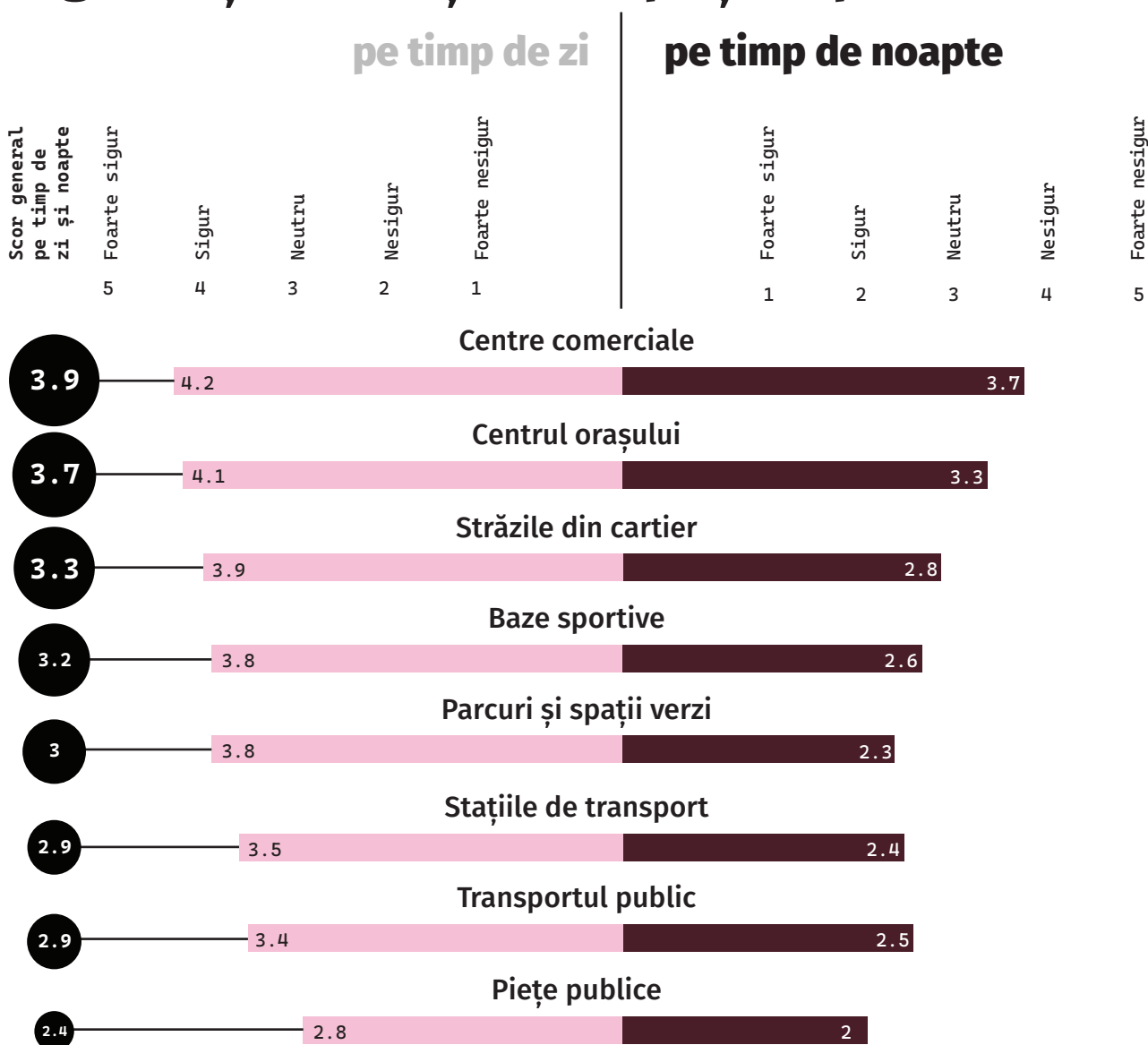
Chestionarul a invitat de asemenea respondentele să aprecieze spațiile publice pe care le percep ca cele mai sigure din municipiul Cluj-Napoca și spațiile publice cele mai nesigure. Spațiile publice aferente zonei centrale și centrului istoric au fost cotate ca cele mai sigure, peste jumătate din respondente menționând Piața Unirii ca un spațiu sigur (57.17%), urmată fiind de Piața Muzeului, Parcul Central și zone aferente cartierului Grigorescu (fie a fost menționat cartierul în sine,

fie promenada de pe malul Someșului). Pe cealaltă parte, cel mai nesigur spațiu, menționat de trei sferturi din respondente (73.84%) este Piața Gării, urmată fiind la o diferență notabilă de zona Hașdeu (6.52%) și Piața Mihai Viteazu (5.21%).

Urmând scara cartierului, am urmărit modul în care respondentele se raportează la diferite spații publice, folosind 7 categorii: parcuri și spații verzi, centrul orașului, piețe publice, centre comerciale, transport public, stațiile de transport în comun și străzile cartierului. Siguranța percepută este puternic influențată de tipul spațiului public utilizat și de momentul zilei, motiv pentru care aceste spații au fost evaluate atât pe timp de zi, cât și pe timp de noapte. Media răspunsurilor pentru siguranța resimțită în spații publice este de 3.73, pe timp de zi, iar pe timp de noapte aceasta scade cu aproape un punct, la 2.74. Centrele comerciale sunt considerate cele mai sigure spații, cu o medie de 4.22 și 3.73 pe timpul nopții, indicând precis un nivel ridicat al siguranței. În

ciuda densității uzuale pe care o implică aceste spații, concluzionăm că centrele comerciale sunt preferate luând în calcul factori de vizibilitate (prezența camerelor de supraveghere, iluminare bună). Acest lucru este confirmat și de a doua poziție a spațiilor considerate sigure, precum centrul orașului (medie de 4.13 pe timp de zi și 3.34 pe timp de noapte). Spațiile publice cele mai nesigure, după răspunsuri, sunt piețele publice, fiind cotate cu o medie a răspunsurilor de 2.89, respectiv. 2.04 pe timpul nopții, exprimând clar nesiguranță.

Siguranța resimțită în spațiile publice

În figura W sunt prezentate mediile răspunsurilor cu privire la cei 12 factori măsurați prin chestionar care țin de siguranța percepută în plan stradal. Acești factori au fost urmăriți luând în calcul diferențe de percepție temporală (zi / noapte).

3.2. Infrastructura de siguranță

Cei 12 factori luați în considerare măsoară aspecte precum nivelul de degradare / prezență a mediului construit și al infrastructurii (clădiri abandonate / dezafectate, lipsa trecerilor de pietoni, lipsa unei stații de autobuz aproape, lipsa spațiilor de odihnă, lipsa toaletelor publice), vizibilitate (lipsa camerelor de supraveghere, lipsa iluminării stradale, pasaje pietonale / subterane inadecvat iluminate), prezența altor utilizatori (lipsa locurilor de activități în zonă, numărul scăzut de oameni) și accesibilitate (obstacole în parcurs, o stradă / trotuar îngust). Niciunul dintre factori nu a fost în medie cotate sub valoarea de 2.4.

Luând în calcul interpretarea scalei Likert (de 5 puncte), răspunsurile de 4 și 5 desemnează factori cu importanță mare în siguranța percepută, iar valorile de 1 și 2 indică o importanță scăzută. În datele analizate cu privire la factori de ambianță urbană, putem concluziona că aproape în oricare grup de factori măsurați există factori relevanți pentru simțul siguranței respondentelor. Vom analiza acești factori luând în calcul diferența temporală enunțată anterior. Pe timp de zi, 8 factori au fost cotați în medie cu valori între 2.5 și 3.0, iar 3 factori între 3.0 și 4.0. Un factor (lipsa toaletelor publice) a fost cotate cu valoarea de 2.42.

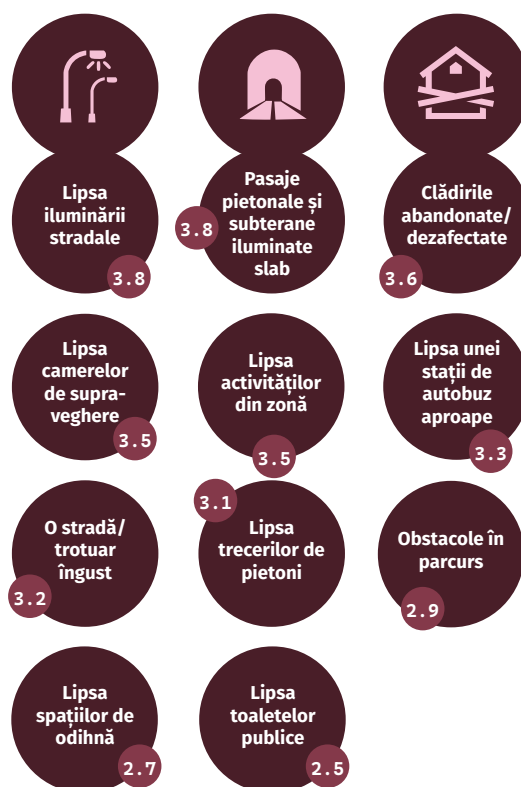
Pe timp de noapte se observă o diferență maximă în percepția siguranței de 1.08 puncte, mai ales în ceea ce privește factorii de vizibilitate (lipsa iluminării stradale - 3.88). Această diferență denotă modul în care percepția de siguranță este absolut dependentă atât de factori temporali cât și de importanța vizibilității și calitatea iluminării. Dintre factorii enunțați, 9 au fost evaluați între 3.0 și 4.0, iar 3 au fost evaluați între 2.5 și 3.0. Așadar, majoritatea factorilor incluși în studiu au fost considerați de respondente ca importanți.

În datele analizate există 3 factori pe timp de zi, apreciați cu o valoare peste 3, ce țin de vizibilitate (paseje pietonale / subterane inadecvat iluminate, respectiv lipsa camerelor de supraveghere și starea fondului construit (clădirile abandonate / dezafectate). Aceste opțiuni, alături de măsurile de ridicare a siguranței stradale cotate cu o medie peste 4 (pentru aceleași probleme anterior enunțate) indică prioritatea pe care politici de siguranță stradală (telefoane SOS), iluminatul stradal, factorii de vizibilitate (spații active pe stradă) sau stare a fondului construit îi joacă în percepția siguranței de către femeile din Cluj-Napoca.

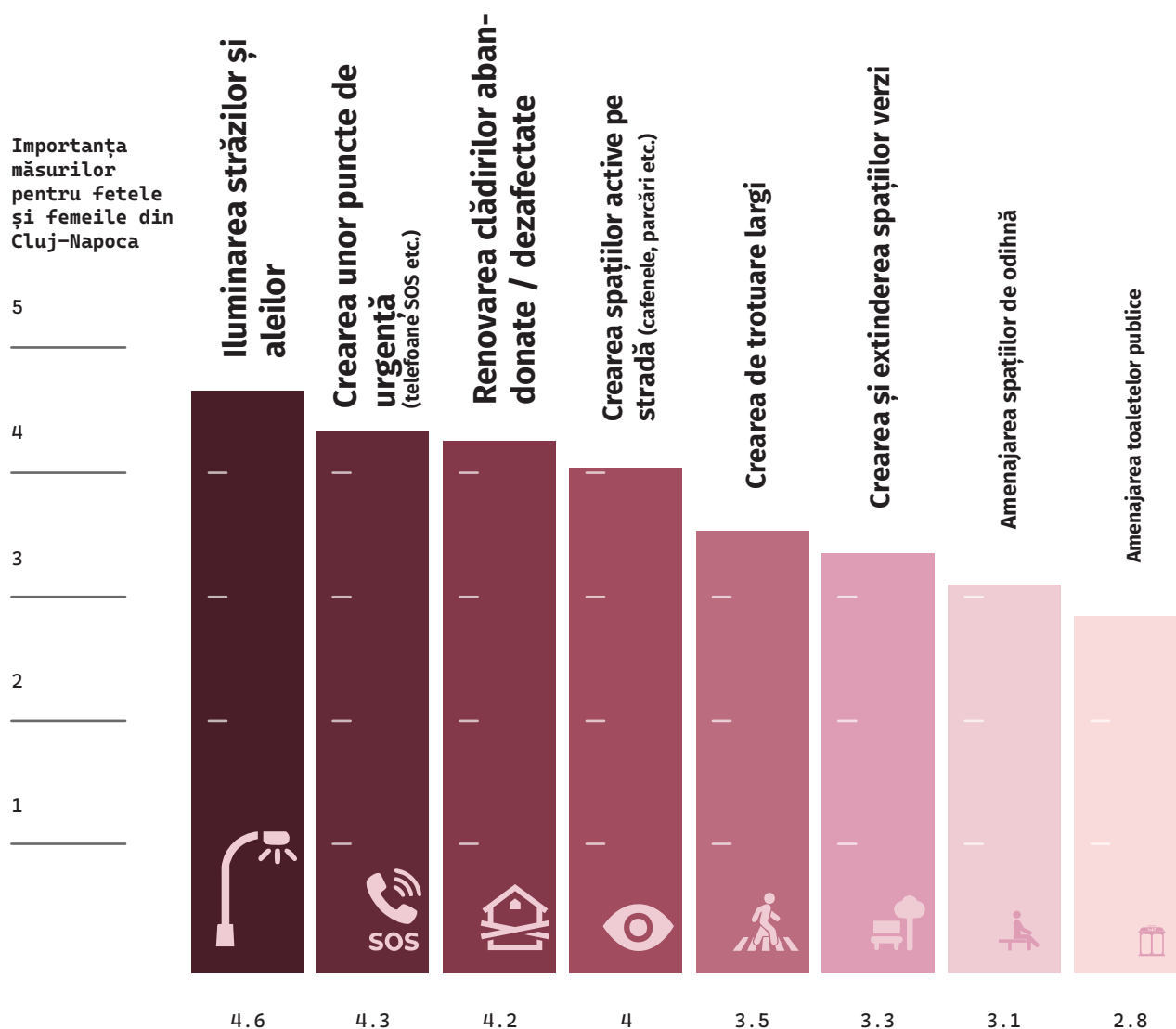
Factori de ambianță urbană care afectează percepția siguranței pe timp de zi

Factori de ambianță urbană care afectează percepția siguranței pe timp de noapte

Ce măsuri consideră fetele și femeile din Cluj-Napoca că ar putea crește sentimentul de siguranță în oraș?

3.3. Iluminatul Public

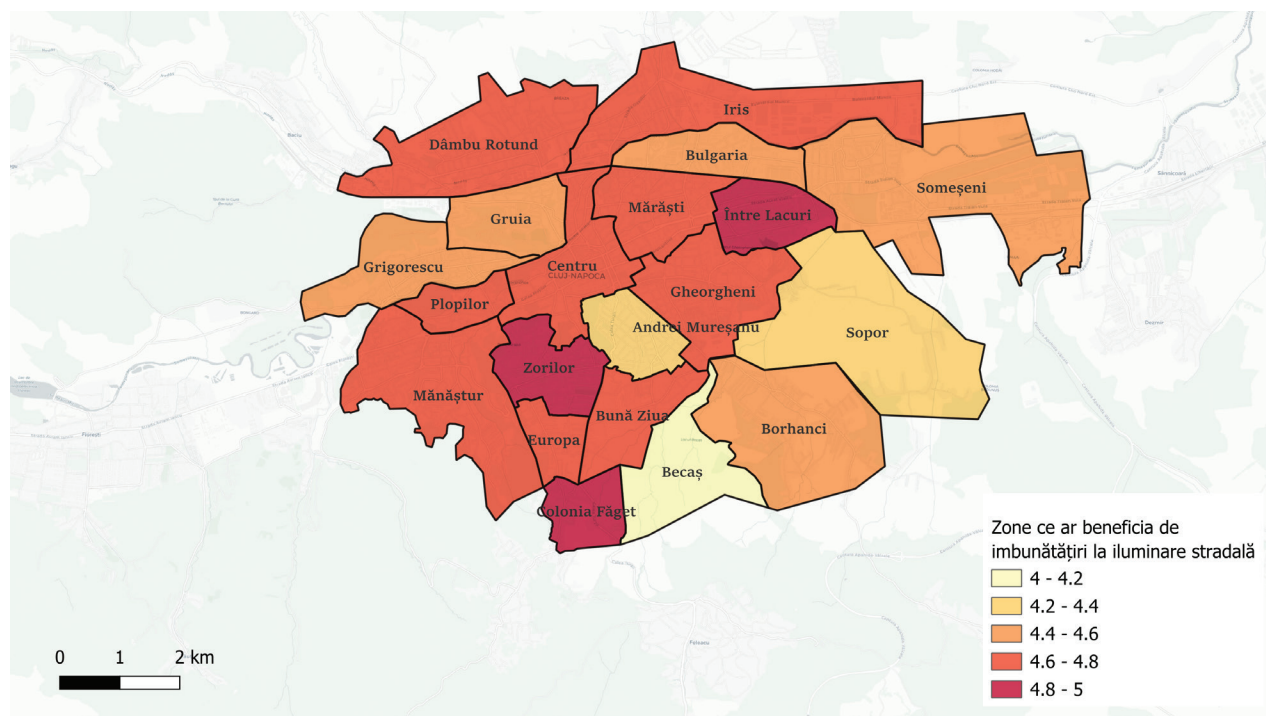
Iluminatul public apare în date ca o variabilă cheie la intersecția dintre infrastructură și percepția de siguranță. Lipsa iluminării stradale pe timp de noapte este evaluată la 2,11 pe o scală 1-5 în care 5 înseamnă „mă face foarte mult să mă simt nesigură”, ceea ce ar putea părea moderat la prima vedere. Totuși, această medie ascunde variații importante între cartiere: în Becaș sau Mănăstur, lipsa iluminatului este percepută ca risc mult mai serios decât în Colonia Făget sau

Someșeni, unde scorurile sunt mai mici, deși unele dintre aceste cartiere au și rate înalte de agresiune.

Variabila care măsoară cât de mult ar ajuta „iluminarea străzilor și a aleilor” are o medie de 4,62, una dintre cele mai ridicate dintre toate măsurile, ceea ce arată că femeile consideră iluminatul o intervenție cu impact direct asupra siguranței. Corelația dintre beneficiul perceput

al iluminării și riscul perceput al lipsei de iluminare este puternic negativă, în jur de $-0,74$, ceea ce înseamnă că acolo unde întunericul este resimțit ca factor major de nesiguranță, iluminarea este văzută ca soluție prioritară. Hărțile tematice confirmă vizual acest lucru,

evidențiind cartierele în care trecerea de la „beznă” la lumină ar putea schimba radical modul în care femeile folosesc spațiul public după lăsarea serii.

3.4. Experiențe de agresiune

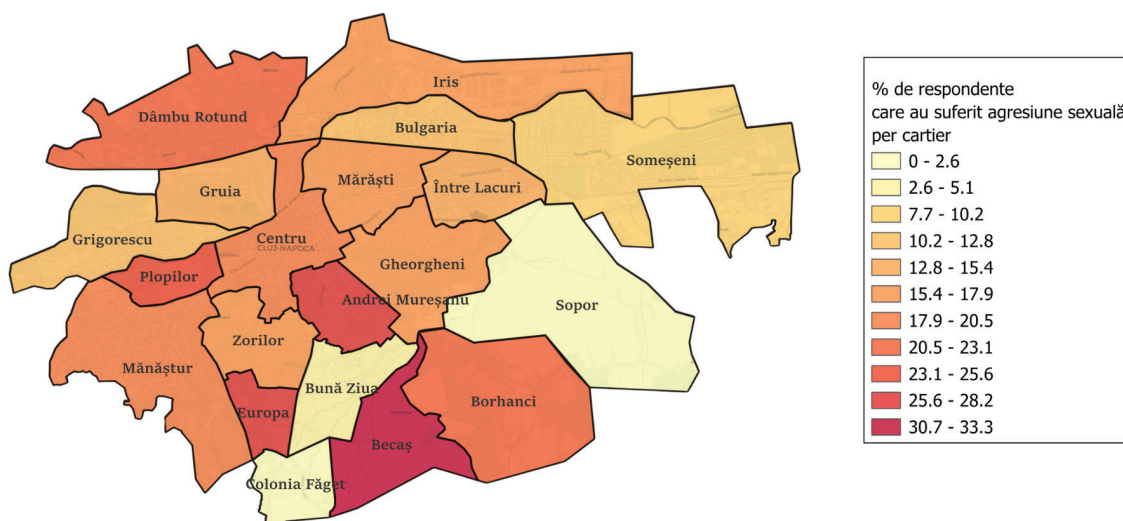
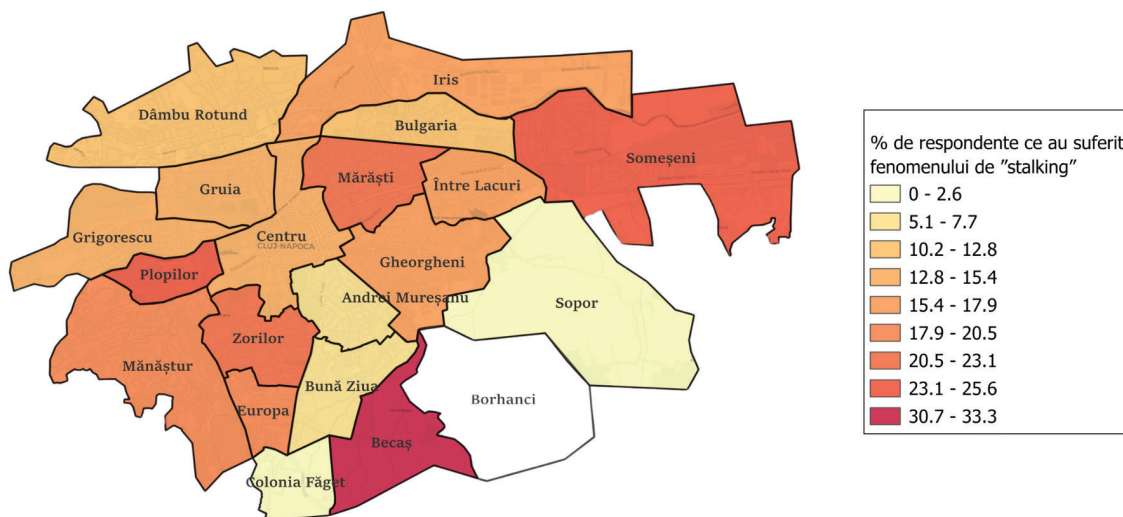
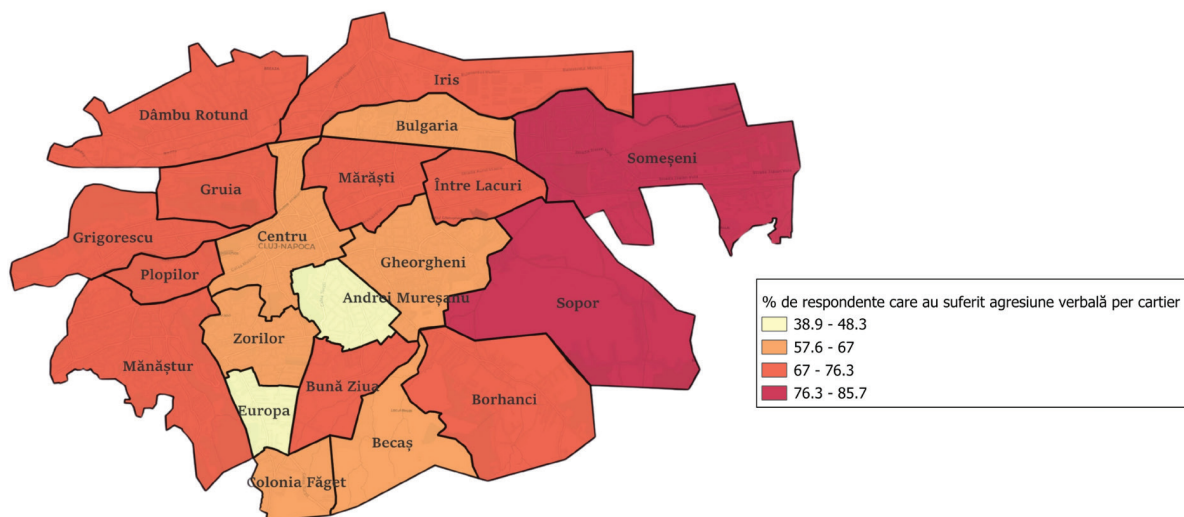
Privind orașul ca întreg, aproximativ 73% dintre respondente declară că au experimentat cel puțin o formă de agresiune în ultimele 12 luni, ceea ce înseamnă că violența și hărțuirea nu sunt excepții rare, ci o experiență comună în viața de zi cu zi a femeilor din Cluj. Circa 67% raportează agresiune verbală (catcalling, comentarii, fluierat), iar în jur de 16–17% declară agresiune fizică, agresiune sexuală sau stalking, plus procente mai mici pentru furt sau tâlhărie. Aceste valori explică de ce, deși scorurile medii de siguranță nu sunt extrem de joase, hărțile de agresiune sunt intens colorate: experiența reală de hărțuire este prezentă într-o proporție majoritară în aproape toate cartierele.

Europa și Andrei Mureșanu se numără printre puținele cartiere în care mai puțin de jumătate dintre respondente raportează orice tip de agresiune în ultimele 12 luni, aproximativ 46–50%. La polul opus se află Becaș, Sopor, Plopilor și Someșeni, precum și câteva cartiere vestice dens populate, unde procentele depășesc 80% dintre participante; în Becaș, numărul foarte mic de respondente amplifică statistic fiecare incident,

rezultând valori de până la 100% pentru „orice agresiune”. Agresiunea verbală este aproape normă în toate zonele, dar atinge vârfuri în Sopor și Someșeni, unde peste patru din cinci femei declară astfel de experiențe.

Agresiunea fizică, sexuală și stalkingul au valori ceva mai reduse, dar rămân departe de a fi excepții.

Există cartiere precum Becaș, Someșeni, Borhanci sau anumite părți din zona central-vestică în care între un sfert și o treime dintre femei declară astfel de incidente, iar ratele de stalking ajung până la 35–36% în Borhanci. Dincolo de nuanțele fiecărui tip de agresiune, hărțile arată că spațiile considerate vulnerabile nu coincid neapărat cu stereotipurile despre „cartiere rău famate”, ci includ și zone noi, rezidențiale, în plină dezvoltare.

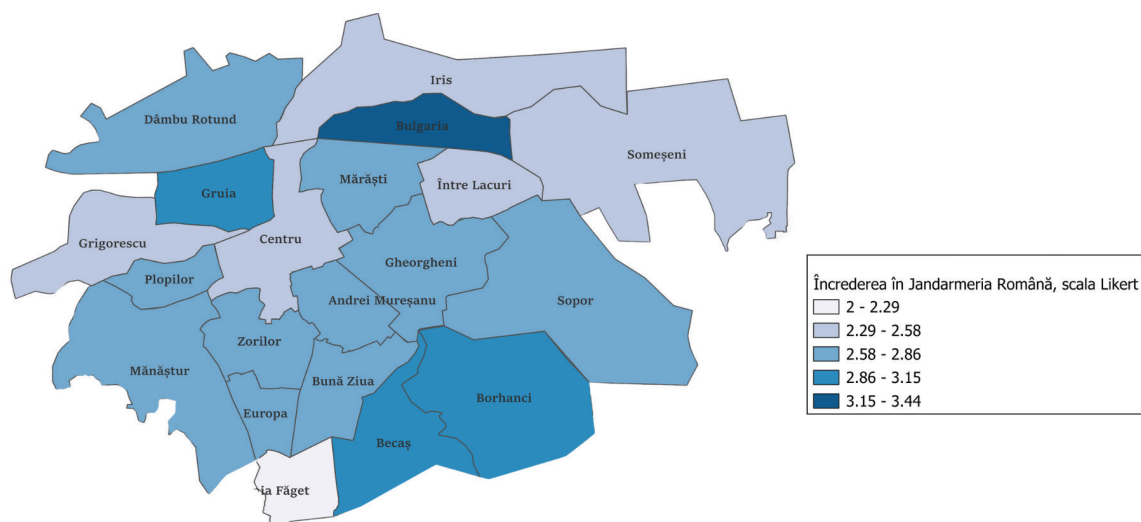
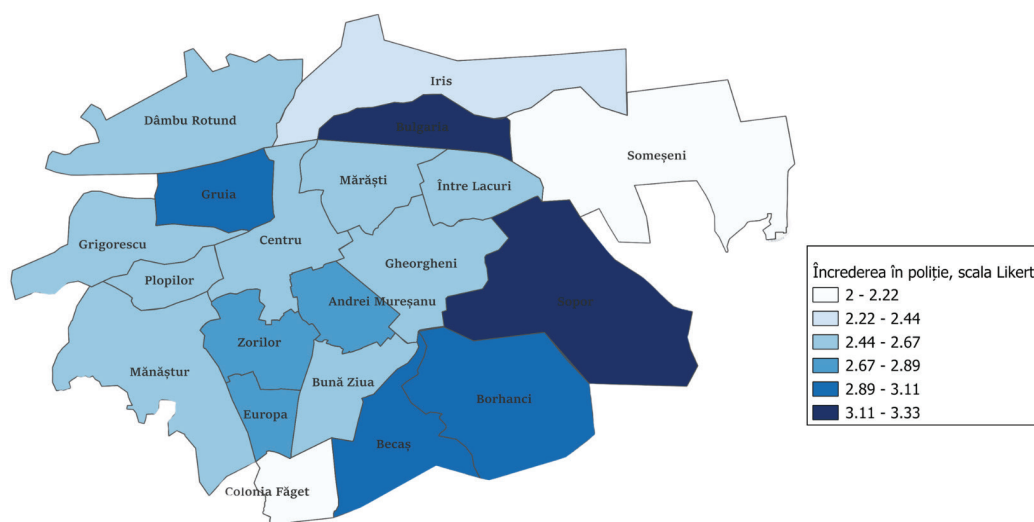

3.5. Încrederea în instituții

Încrederea în instituții are un profil diferențiat. În medie, poliția are un scor de 2,68 pe scala 1-5, ceea ce indică o încredere modestă, în timp ce spitalele ajung la 3,46 și reprezintă instituția cu cel mai ridicat nivel de încredere. Hărțile arată că spitalele au scoruri în jur de 3,5-4,0 în aproape toate cartierele, în special în Borhanci și Zorilor, zone apropiate de mari centre medicale. În schimb, încrederea în poliție și jandarmerie variază mai mult și este, în general, mai scăzută, cu diferențe între cartiere precum Bulgaria, Sopor sau Europa – unde scorurile sunt relativ mai mari – și Someșeni sau Iris, unde acestea coboară sub 2,5.

Interesant este că încrederea în poliție are o corelație ușor pozitivă (circa +0,15) cu ponderea

de agresiuni experimentate, ceea ce poate sugera că în unele cartiere cu niveluri ridicate de violență relația cu poliția este mai frecventă și, paradoxal, produce o percepție de utilitate a instituției. Această observație trebuie însă tratată cu prudență, mai ales în absența unor date suplimentare despre tipul de interacțiuni și despre intervențiile efective ale poliției. Hărțile evidențiază și un contrast între încrederea relativ mare în instituțiile care „repară” consecințele violenței (spitale) și încrederea mai redusă în actorii de ordine publică, care ar trebui să prevină aceste incidente.

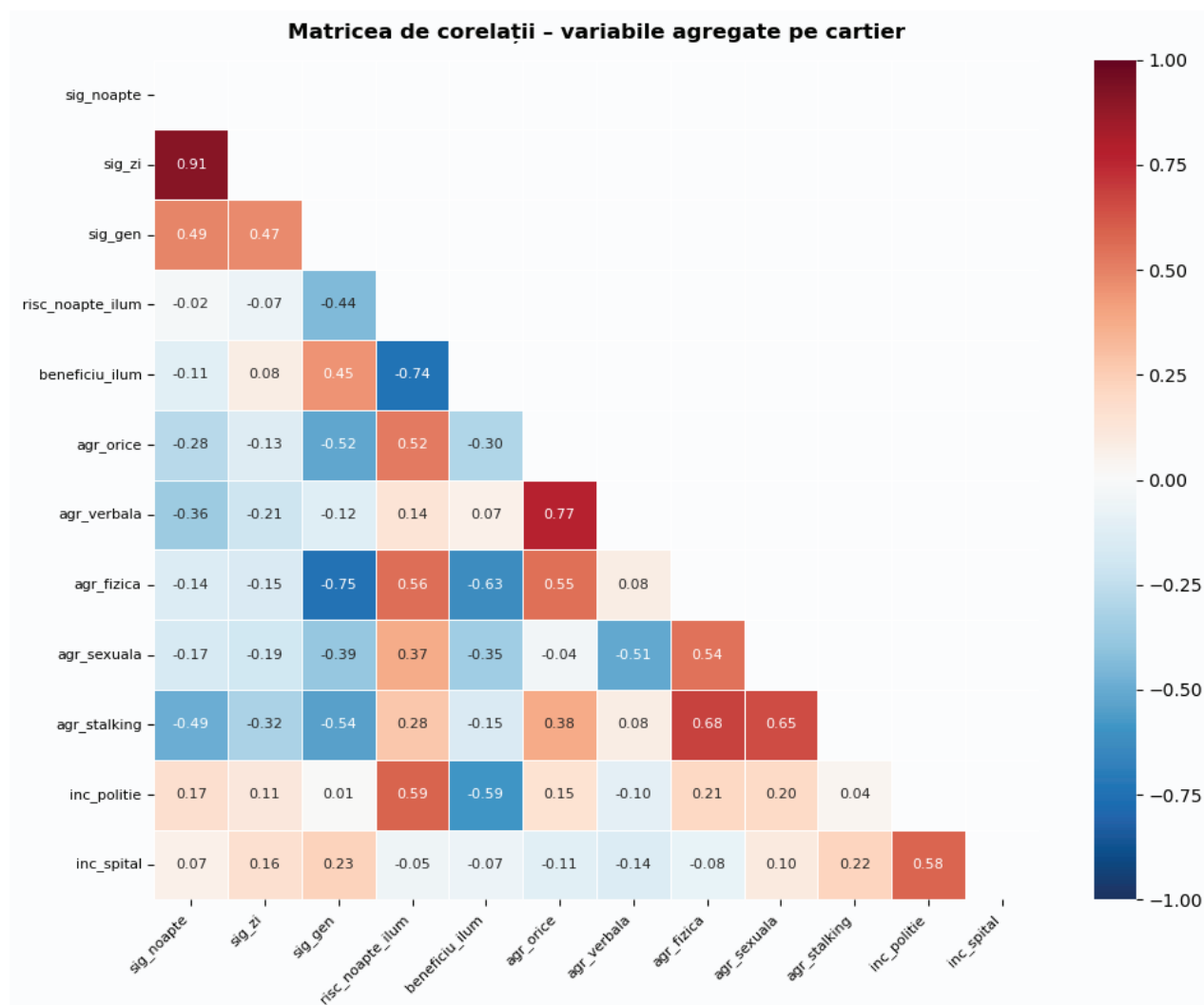

3.6. Relații statistice și profiluri de cartiere

O analiză simplă la nivel de cartier arată că nivelul total de agresiuni experimentate se asociază invers cu sentimentul general de siguranță: corelația dintre procentul de respondente care au trăit „orice formă de agresiune” și scorul de siguranță zilnică este de aproximativ $-0,53$. Aceasta înseamnă că, în medie, cartierele cu agresiuni mai frecvente tind să aibă și un nivel mai redus de siguranță globală, chiar dacă nu toate cazurile urmează perfect această tendință. Legătura cu siguranța noaptea pe străzi este mai slabă, în jur de $-0,27$, semn că percepțiile despre mersul singură noaptea depind și de alți factori, precum infrastructura, nivelul de activitate pe stradă sau reputația istorică a zonei.

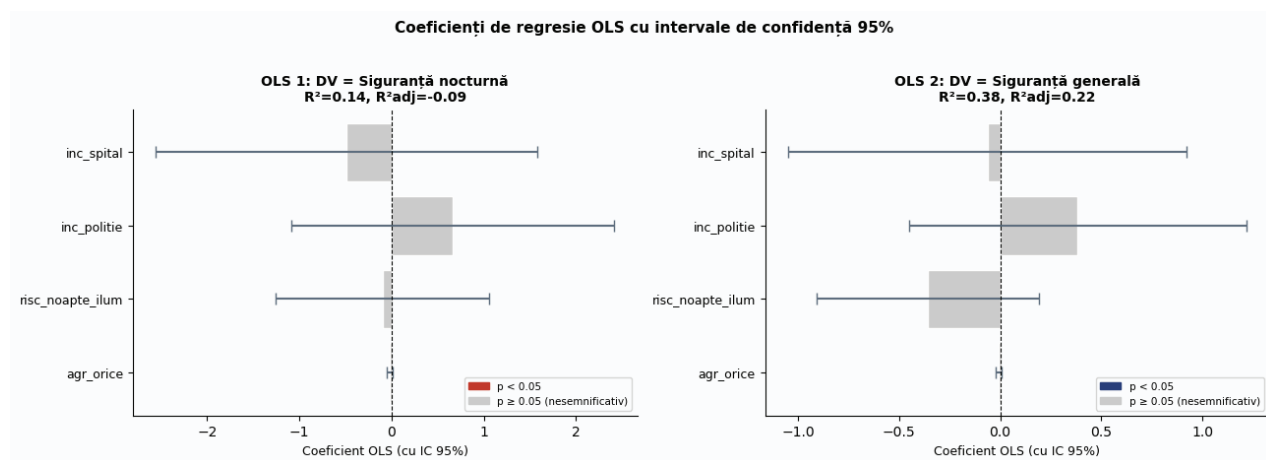
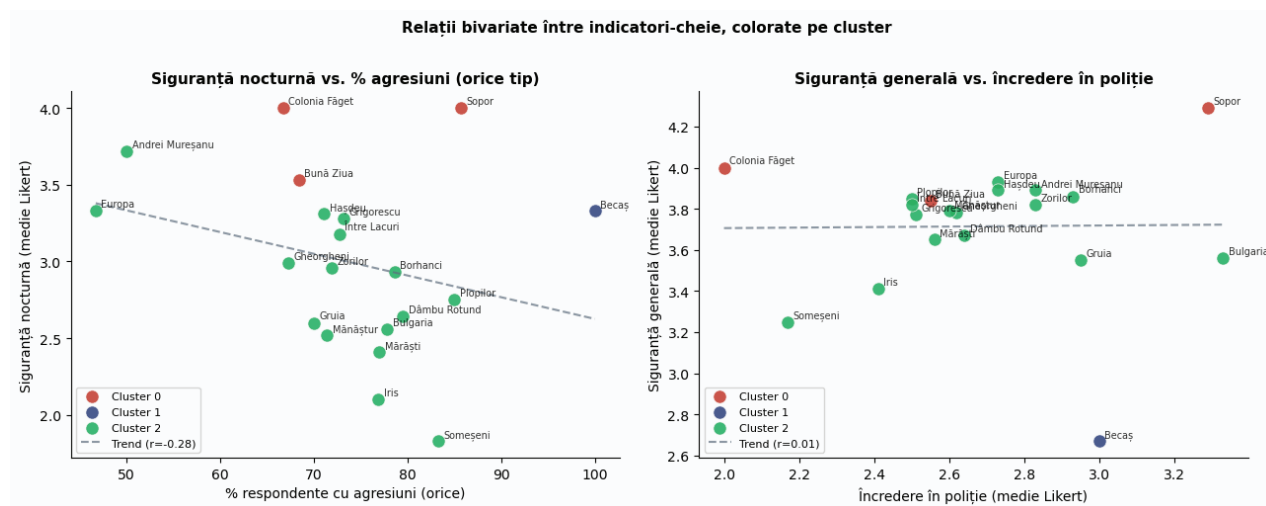
Analizele exploratorii de tip cluster sugerează existența a două mari familii de cartiere, plus

un outlier. Un grup cuprinde cartiere precum Andrei Mureșanu, Bună Ziua, Europa, Zorilor sau unele zone centrale, unde siguranța declarată este relativ mai ridicată, agresiunile puțin mai rare și încrederea în instituții moderată. Un al doilea grup include cartiere precum Mănăștur, Zorilor (în unele privințe), Someșeni, Iris, Borhanci și cartiere vestice dens populate, caracterizate prin siguranță nocturnă scăzută și rate mai ridicate de agresiune, dar și cu nevoi infrastructurale mai accentuate. Becăș se detașează ca un cluster aparte, cu valori extreme de agresiune și percepție de risc, dar bazate pe doar trei respondente, ilustrând direct problemele de stabilitate ale estimărilor în cartierele cu eșantion foarte mic.

Modelele de regresie liniară explorate la nivel de cartier indică faptul că nici agresiunile, nici riscul perceput al lipsei de iluminare și nici încrederea în poliție sau spitale nu explică singure variația în scorurile de siguranță nocturnă, R-squared fiind în jur de 0,14 pentru acest model. Pentru siguranța generală zilnică, aceiași predictor explică aproximativ 20–40% din variație (R-squared ajustat $\approx 0,22$), cu coeficienți negativi pentru agre-

siuni și risc de iluminare și un coeficient ușor pozitiv pentru încrederea în poliție, dar niciunul nu atinge pragurile clasice de semnificație statistică. Acest lucru confirmă că sentimentul de siguranță este un construct complex, influențat de combinații subtile de factori sociali, spațiali și instituționali, dincolo de cei patru indicatori analizați aici.

4. Rezultate calitative

4.1. Normalizarea hărțuirii și lanțul subraportării

Răspunsurile deschise la întrebarea „Dacă nu ai raportat incidentul, care a fost motivul?” conturează imaginea unei insecurități cotidiene în care hărțuirea în spațiul public este atât de frecventă încât devine „normalizată”, „obișnuită” sau „la ordinea zilei”. Femeile descriu un spectru de incidente care merge de la micro-agresiuni precum claxoane, fluierături, remarci sexuale sau atingeri „nonșalante” până la episoade explicit amenințătoare, cum ar fi urmărirea sistematică, agresiuni fizice în autobuz, amenințări directe sau expunere indecentă. Tocmai frecvența acestor episoade face ca multe dintre ele să fie percepute ca „prea mici” pentru a justifica raportarea, deși cumulativ limitează libertatea de mișcare și erodează sentimentul de siguranță.

Din mărturiile reiese un „lanț al subraportării”

În care frecvența hărțuirii, normalizarea ei și lipsa de încredere în instituții se întăresc reciproc. Femeile anticipează că, în lipsa unor probe clare sau a martorilor dispuși să intervină, autoritățile nu vor putea sau nu vor dori să facă mare lucru, ceea ce transformă raportarea într-un efort emoțional și birocratic fără beneficii clare. Unele participante descriu experiențe anterioare negative cu poliția – de la minimalizarea plângerilor și ironie până la vina pusă pe victimă – care consolidează ideea că sistemul nu ia în serios formele „mici, dese și cumulative” de agresiune ce modelează viața urbană a femeilor.

4.2. Motive pentru a nu raporta

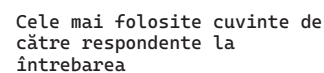
Motivațiile pentru care incidentele nu sunt raportate se repetă cu o coerență remarcabilă. Lipsa de încredere că plângerea va fi tratată serios și că agresorul va suferi consecințe reale este unul dintre cele mai frecvente motive. Femeile se tem de ridiculizare, de a fi acuzate că „exagerează” sau „le pierd timpul polițiștilor”, și interiorizează ideea că poliția se ocupă doar de violență foarte gravă sau de fapte repetate. În plus, raportarea este percepută ca un proces consumator de timp și energie emoțională, care implică declarații, întrebări intruzive și, uneori, expunerea la judecata altora.

Există și bariere structurale: multe incidente se petrec rapid, în tranzit, astfel încât victima rămâne cu puține detalii despre agresor (față, număr de mașină, martori), iar camerele de supraveghere lipsesc sau nu sunt funcționale. În câteva cazuri apare și teama de consecințe ulterioare ale raportării, inclusiv îngrijorarea că agresorul ar putea afla identitatea celei care îl reclamă, ceea ce ar transforma plângerea într-un risc suplimentar, nu într-o plasă de siguranță.

4.3. Geografia fricii

Mărturiile localizează frica în geografia cotidiană a orașului, confirmând și nuanțând hărțile cantitative. Sunt menționate repetat transportul public și stațiile de autobuz, Gara, cartierele Mărăști și Mănăstur, zona Piezișă, precum și trasee și puncte concrete precum zona Memorandumului, Piața Mihai Viteazu, strada Horea sau perimetrul din jurul unor mall-uri. Chiar dacă nu toate relațiile descriu agresiuni „majore”, ele arată cum anumite locuri devin treptat de evitat: femeile își schimbă traseele, sar anumite stații, renunță la deplasări după lăsarea serii sau preferă mijloace mai scumpe de transport pentru a reduce riscul.

Insecuritatea este legată nu doar de comportamentul agresorilor, ci și de absența unei prezențe instituționale consistente; participanta care este hărțuită într-o stație slab luminată sau într-un autobuz aglomerat nu știe cui să se adreseze „pe loc” și anticipează că, odată ajunsă acasă, incidentul va fi deja imposibil de demonstrat. Astfel, hărțile de agresiune și de siguranță nu surprind doar statistici, ci și traseele invizibile ale evitării, ale ocolirii și ale adaptării permanente a rutinei zilnice la harta fricii.

4.4. Ce ar crește sentimentul de siguranță

Întrebările despre măsurile care ar spori siguranța în spațiile publice scot în evidență un set clar de priorități. Prima este îmbunătățirea iluminatului public în cartiere, pe aleile laterale, în parcuri, pe malul Someșului, în zona Gării și în preajma blocurilor, unde femeile descriu frecvent „bezna” sau iluminat insuficient. Multe participante spun că sunt nevoite să folosească lanterna telefonului pentru a vedea pe unde merg, ceea ce le sporește vulnerabilitatea și sentimentul de expunere.

O a doua direcție majoră este prezența fizică, activă și empatică a forțelor de ordine. Femeile cer patrulare pedestre, nu doar mașini care trec rapid, în special noaptea și în zone percepute ca periculoase precum Gara, Piața Mărăști, Mănăstur sau zona Piezișă. Nu este vorba doar de „a vedea poliția”, ci de o schimbare de atitudine: agenți care să ia în serios plângerile, să nu minimalizeze hărțuirea și să nu transfere responsabilitatea asupra victimei. Se propun inclusiv instruirea spe-

cializate pentru polițiști și dispecerii 112 în gestionarea abuzurilor împotriva femeilor, precum și înăsprirea cadrului legislativ pentru hărțuire și violență de gen.

Participantele formulează și propuneri concrete de mecanisme rapide de intervenție: butoane de panică (SOS) în spații publice și stații, o aplicație mobilă care să permită partajarea locației și alertarea directă a poliției, un număr non-stop la care cineva să poată sta la telefon cu o femeie care se întoarce singură acasă noaptea. Sunt invocate exemple din alte țări, precum vagoane sau autobuze destinate exclusiv femeilor la orele de vârf nocturne sau subvenționarea serviciilor de ridesharing pentru întoarcerile târzii acasă. În plus, sălile de jocuri de noroc și casele de pariuri sunt adesea menționate ca focare de comportamente agresive, în special în Mărăști, iar unele respondente propun mutarea lor la periferie sau chiar închiderea lor.

Cele mai folosite cuvinte de către respondente la întrebarea

„Ce te-ar face să te simți mai în siguranță în spațiile publice din Cluj?”.

Cele mai folosite cuvinte de către respondente la întrebarea

„Dacă ai putea schimba un lucru ca femeile din Cluj să se simtă mai în siguranță, care ar fi acela?”.

4.5. Cauze profunde și schimbare de mentalitate

Dincolo de măsurile concrete, multe răspunsuri subliniază că problema centrală nu este doar infrastructura sau absența poliției, ci comportamentul și mentalitatea bărbaților. Femeile descriu efortul mental constant de auto-protecție – de la alegerea hainelor și a traseelor până la verificarea permanentă a împrejurimilor – ca fiind disproporționat și inechitabil, rezultat al unei culturi patriarhale în care responsabilitatea este pusă pe umerii lor.

Ca soluție de fond, participantele cer educație sistematică despre egalitate de gen, con-

simțământ și respect, introdusă încă din școală și adresată explicit băieților și tinerilor bărbați. Este invocată nevoia de a combate „efectul de martor”, încurajând oamenii să intervină sau să ofere sprijin atunci când observă o femeie în pericol, precum și de a promova campanii publice care să explice clar ce înseamnă hărțuirea și ce consecințe legale are. În această viziune, infrastructura bună și instituțiile eficiente sunt necesare, dar nu suficiente; ele trebuie să fie însoțite de o schimbare culturală care să elimine „privilegiul hărțuirii” și să transforme solidaritatea și empatia în reflexe sociale firești.

5. Discuție integrată

Împreună, datele cantitative și calitative arată un nivel ridicat de agresiuni și o diferență semnificativă între siguranța zi și noapte, cu variații între cartiere, în timp ce mărturiile explică de ce multe dintre aceste agresiuni nu ajung niciodată în statisticile oficiale și cum afectează ele viața de zi cu zi. Hărțile tematice marchează spațiile problematice, dar răspunsurile deschise povestesc ce înseamnă, concret, să traversezi aceste spații, să aștepti un autobuz sau să te întorci acasă singură după ora 22:00.

O temă transversală este tensiunea dintre responsabilitatea individuală și responsabilitatea instituțională. Pe de o parte, femeile își adaptează rutele, programul și comportamentul pentru a minimiza riscul, ceea ce se vede în evaluările lor despre iluminat, despre transportul de noapte și despre prezența poliției. Pe de altă parte, lipsa de încredere în capacitatea autorităților de a preveni și sancționa hărțuirea conduce la subraportare și la o mutare a „gestionării siguranței” spre rețele informale, prieteni, familie sau aplicații de localizare.

Rezultatele sugerează că intervențiile trebuie să acționeze simultan pe mai multe niveluri.

Iluminatul public este un exemplu de măsură infrastructurală cu sprijin aproape unanim, iar datele arată clar că acolo unde întunericul este perceput ca periculos, femeile văd în lumină o soluție directă. Totuși, corelația relativ modestă între agresiuni și siguranță nocturnă indică faptul că infrastructura nu este singurul factor, iar hărțile de încredere în instituții arată că spațiile cu agresiuni ridicate nu coincid neapărat cu cele cu cea mai mică încredere în poliție.

Analiza calitativă adaugă aici nuanțe importante, subliniind că experiența subiectivă a interacțiunilor cu poliția cântărește cel puțin la fel de mult ca prezența ei fizică sau numărul de patrule. Fără schimbare de atitudine și proceduri clare de intervenție în cazuri de hărțuire, campaniile de încurajare a raportării riscă să amplifice frustrarea, nu încrederea. În același timp, mecanismele propuse de participante – de la butoane de panică la aplicații de alertare și transport de noapte mai dens – pot funcționa ca punți între infrastructură și instituții, făcând vizibilă și tangibilă protecția promisă.

6. Concluzii și recomandări

Cercetarea arată că siguranța femeilor în Cluj-Napoca nu este o problemă marginală, ci una structurală și spațială, care se manifestă printr-o combinație de agresiuni frecvente, sentiment redus de siguranță nocturnă și încredere limitată în instituțiile care ar trebui să ofere protecție.

Deși orașul este perceput relativ sigur ziua, peste două treimi dintre femei declară agresiuni într-un singur an, iar diferențele între cartiere scot la iveală atât „zone roșii” de vulnerabilitate, cât și „insule” de reziliență. În plan calitativ, hărțuirea este descrisă ca normalizată, raportarea ca inefficientă sau chiar riscantă, iar strategiile de protecție ca responsabilitate predominant individuală.

Pe baza acestor constatări, prioritățile care reies din date sunt clare. În zona infrastructurii urbane, este esențială îmbunătățirea iluminatului în cartierele și traseele identificate ca problematice, instalarea de camere de supraveghere funcționale și suplimentarea transportului de noapte, cu atenție specială pentru zonele de periferie și pentru legăturile cu Gara și marile noduri de transport. În zona instituțională, este nevoie de patrulare pedestre vizibile și de formare specializată pentru polițiști și jandarmi în gestionarea

abuzurilor împotriva femeilor, alături de proceduri clare pentru raportarea și urmărirea cazurilor de hărțuire. În zona socială și culturală, schimbarea comportamentelor masculine și creșterea spiritului civic prin educație și campanii publice sunt esențiale pentru a transforma spațiul public într-un loc în care responsabilitatea pentru siguranță este împărțită echitabil, nu lăsată doar pe umerii femeilor.

Raportul oferă astfel nu doar o imagine detaliată a situației actuale, ci și un cadru de lucru pentru viitoare analize cantitative mai avansate (de exemplu modele statistice și analize de cluster mai rafinate) și pentru co-proiectarea, împreună cu comunitatea, a unor intervenții urbane și instituționale care să răspundă direct nevoilor formulate de femeile din Cluj-Napoca indiferent de vârstă și clasă socială.

Propuneri

Noi, tinerii din MicGrupDeInițiativă, am documentat realitatea siguranței femeilor în spațiile publice din Cluj-Napoca pentru a aduce în atenția autorităților un fenomen ignorat: hărțuirea stradală și geografia fricii. Solicităm adoptarea acestui pachet de măsuri etapizate pentru a transforma Clujul dintr-un oraș în care femeile implementează zilnic strategii individuale de supraviețuire, într-o comunitate care le protejează instituțional.

Context și justificare

Datele noastre, colectate de la 1074 de femei din 21 de cartiere, arată că siguranța în Cluj-Napoca este o iluzie pe timp de noapte. Scorul mediu al siguranței resimțite pe străzile din cartier scade dramatic de la 4,08 pe timpul zilei la doar 2,98 după lăsarea serii. În același timp, 73% dintre respondente au experimentat cel puțin o formă de agresiune în ultimele 12 luni, variind de la hărțuire verbală (67%) până la agresiuni fizice, sexuale și urmărire (16-17%).

Mărturiile pe care le-am colectat indică o normalizare a hărțuirii și un blocaj sistemic în

raportarea incidentelor. Femeile nu raportează abuzurile din cauza lipsei de încredere în autorități (poliția are un scor de încredere de doar 2,68 din 5), anticipând minimalizarea plângerilor sau blamarea victimei. Rezultatul este o adaptare constantă a rutinei: evitarea stațiilor de autobuz, a parcurilor, a zonei Gării, a cartierului Mărăști sau a străzii Piezișă.

Viziunea MicGrupDeInițiativă

Considerăm că responsabilitatea siguranței nu trebuie să cadă exclusiv pe umerii femeilor. Infrastructura urbană ineficientă și atitudinea pasivă a forțelor de ordine mențin acest status quo. Pentru a combate acest fenomen, propunem un plan de acțiune pe trei cicluri electorale, bazat pe nevoile reale identificate în comunitate.

Mandatul 2024-2028

Pentru acest mandat, solicităm Primăriei și Poliției intervenții de urgență pentru reducerea vulnerabilității imediate.

Modernizarea iluminatului public: Aceasta este intervenția cu cel mai mare impact cerută de comunitate (scor 4,62 din 5), fiind imperativă pe aleile lăturalnice, în jurul blocurilor și pe malul Someșului. Implementarea unui sistem de iluminat public adecvat pe întreg teritoriul municipiului, care să ridice nivelul de vizibilitate pe timp de noapte, în particular în piețele publice, străzile secundare, spațiile verzi, parcuri și stațiile de autobuz.

Patrule pedestre empatic: Cerem înlocuirea patrulelor auto cu agenți pe jos în zonele de risc (Mărăști, Mănăstur, Gara) pe timp de noapte.

Transport de noapte extins: Suplimentarea curselor CTP spre cartierele periferice pentru a elimina timpii lungi de așteptare în stații vulnerabile. Creșterea frecvenței și a programului de

funcționare a serviciilor de transport în comun pe timp de noapte, pentru a oferi transport sigur și accesibil în afara orelor de transport intra-urban, incluzând sisteme de supraveghere funcționale CCTV în cadrul stațiilor de autobuz.

Instruirea forțelor de ordine: Formarea obligatorie a agenților și a dispecerilor 112 pentru a gestiona abuzurile de gen fără a culpabiliza victimele.

Infrastructură de urgență: Instalarea unor butoane de panică (SOS) în stațiile de autobuz și în spațiile publice aglomerate.

Infrastructură pietonală sigură: Crearea unei infrastructuri pietonale în zonele periurbane și a unor sisteme pietonale adecvate din punct de vedere al pavajului, al lățimii trotuarului (min. 2 metri), care să nu prezinte obstacole în parcursul pietonal și să promoveze circulația pietonală în aceste zone.

Mandatul 2028–2032

În această etapă, cerem administrației locale să dezvolte un ecosistem integrat de sprijin și reglementare urbană.

Aplicație municipală de alertare: Dezvoltarea unui sistem digital prin care femeile să poată partaja locația în timp real și să alerteze direct poliția.

Linie telefonică de asistență: Crearea unui număr non-stop de tip „companiön call” pentru femeile care se întorc singure acasă noaptea și au nevoie de sprijin.

Reglementarea zonelor de risc: Restrângerea programului sau mutarea la periferie a sălilor de jocuri de noroc și a caselor de pariuri, identificate frecvent ca focare de agresiune.

Transport alternativ subvenționat: Implementarea unor programe pilot cu vagoane dedicate femeilor noaptea sau subvenționarea serviciilor de ride-sharing pentru rutele nesigure.

Viziune pe termen lung

Pentru viziunea pe termen lung, vizăm o transformare structurală a educației și a modului în care este construit orașul.

Educație pentru consimțământ: Finanțarea și susținerea unor programe educaționale în școli, adresate direct băieților și tinerilor, pentru a combate cultura patriarhală a hărțuirii.

Planificare urbană incluzivă: Co-proiectarea noilor spații publice și de tranzit exclusiv prin consultări cu grupuri de femei din cartiere, eliminând unghiurile moarte și zonele nesupravegheate.

Monitorizare continuă: Crearea unui mecanism permanent de auditare a siguranței spațiului public de către societatea civilă împreună cu administrația locală.

Oraș policentral: Implementarea conceptului de oraș policentral, pentru a adapta infrastructura orașului la dezvoltarea expansivă derulată în ultimii ani asupra municipiului, prin noi dezvoltări mix-use (care să cuprindă obligatoriu servicii publice noilor rezidenți), servicii descentralizate și servicii de transport public care conectează cartierele în mod eficient pentru a permite ușurința mobilității intra-urbane între locul de muncă, spații comerciale-cheie, reședință și munca casnică.

Politici de locuire incluzive:

Prioritizarea locuințelor sociale și a centrelor de găzduire temporară în spații cu accesibilitate ridicată din cadrul municipiului, amplasate la distanță de 500 de metri față de nodurile de transport în comun, pentru a crește integrarea în cadrul comunității și a evita segregarea socială a grupurilor vulnerabile.

Campanii anti-hărțuire: Finanțarea din bugetul local a unor campanii de combatere a „efectului de martor”, care să încurajeze trecătorii să intervină.

Rețea de transport accesibilă: Localizarea nodurilor de transport la o distanță de 500 de metri unul față de altul și față de ansambluri de locuit, servicii și locuri de muncă în limita posibilităților administrative, pentru a conecta în teritoriu cartierele care nu beneficiază de o rețea corespunzătoare de opțiuni de transport, relativ la numărul de locuitori.

Spații urbane sigure și active: Crearea unei rețele de spații verzi care să fie în proximitatea zonelor rezidențiale, care să promoveze oportunități de recreere, joacă și crearea unor oportunități de socializare între membrii cartierelor.

Prioritizarea unor studii cu privire la situația reală a numărului de persoane fără adăpost din Cluj-Napoca, pentru a căpăta o imagine de ansamblu asupra realității crizei de locuire în contextul municipiului, datele acestea fiind absente.

Prioritizarea suplimentării locurilor de cazare temporară pentru persoanele fără adăpost și adoptarea unor politici de integrare și coeziune socială pentru persoanele din comunități vulnerabile / fără adăpost / în situații de sărăcie extremă, pentru a promova crearea de comunități reziliente.

Regenerare urbană: Prioritizarea renovării fondului construit existent și a clădirilor abandonate, pentru a ridica nivelul estetic și ambiental al cartierelor. Aceste clădiri pot fi transformate în spații pentru servicii publice, locuințe sociale sau centre de găzduire temporară, după caz.

HARTA SIGURANȚEI

Mic Grup de Inițiativă Civică

Echipa Mic Grup de Inițiativă Civică

Sabrina Dâscă

Coautoare a cercetării Harta Siguranței

Ioana Zaharie

Vizualizare și analiză de date în cadrul cercetării Harta Siguranței

Sabina Cojocar

Project-Management
@MicGrupdeInițiativăCivică

Anda Sofian

Comunicare
@MicGrupdeInițiativăCivică

Onur Petenchia

Coautor al cercetării Harta Siguranței

Andrei Lela

Comunicare & Project-Management
@MicGrupdeInițiativăCivică

Andra Dîrvariu

Comunicare
@MicGrupdeInițiativăCivică

Transmitem mulțumiri speciale comunității noastre de peste 70 de voluntari și prieteni care au contribuit la sprijinirea campaniei și a proiectului de cercetare Harta Siguranței. Fără contribuția lor, inițiativa noastră nu ar fi fost posibilă.

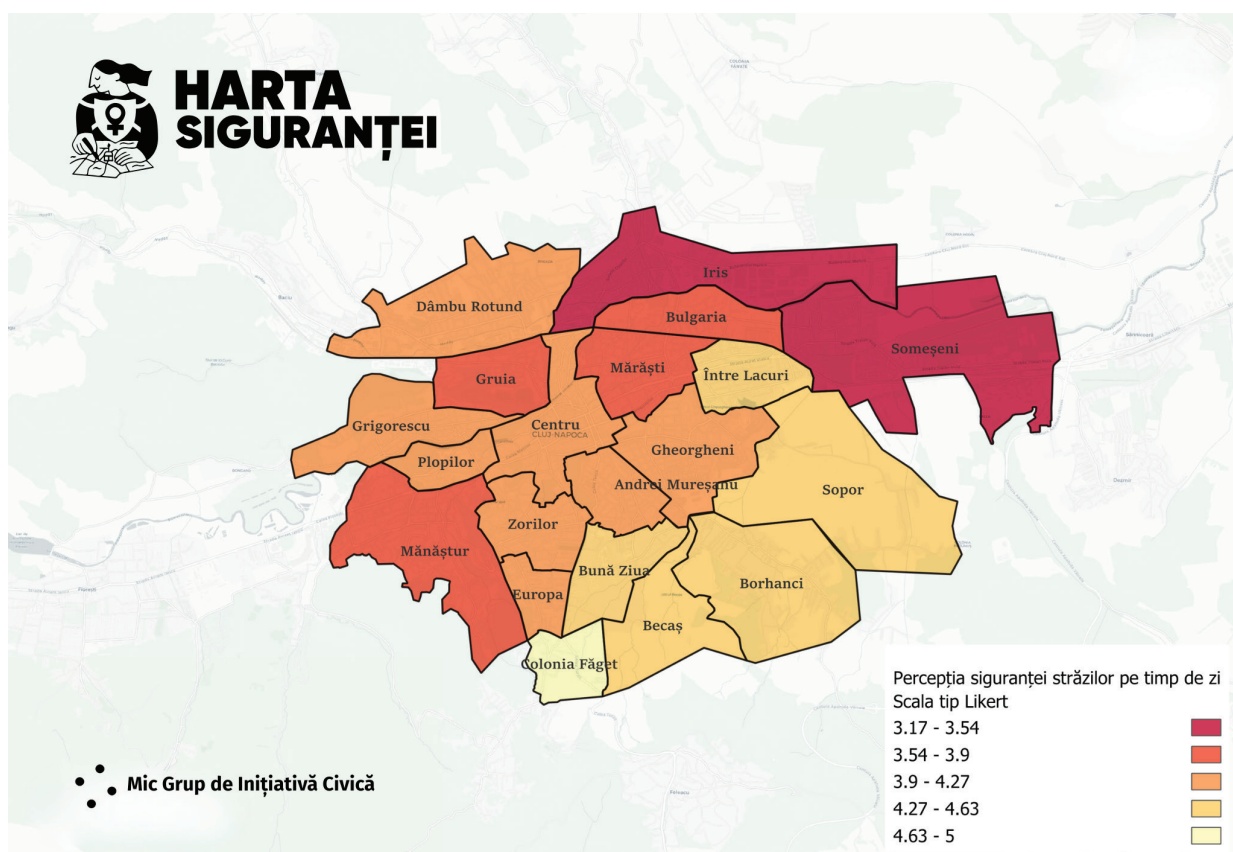
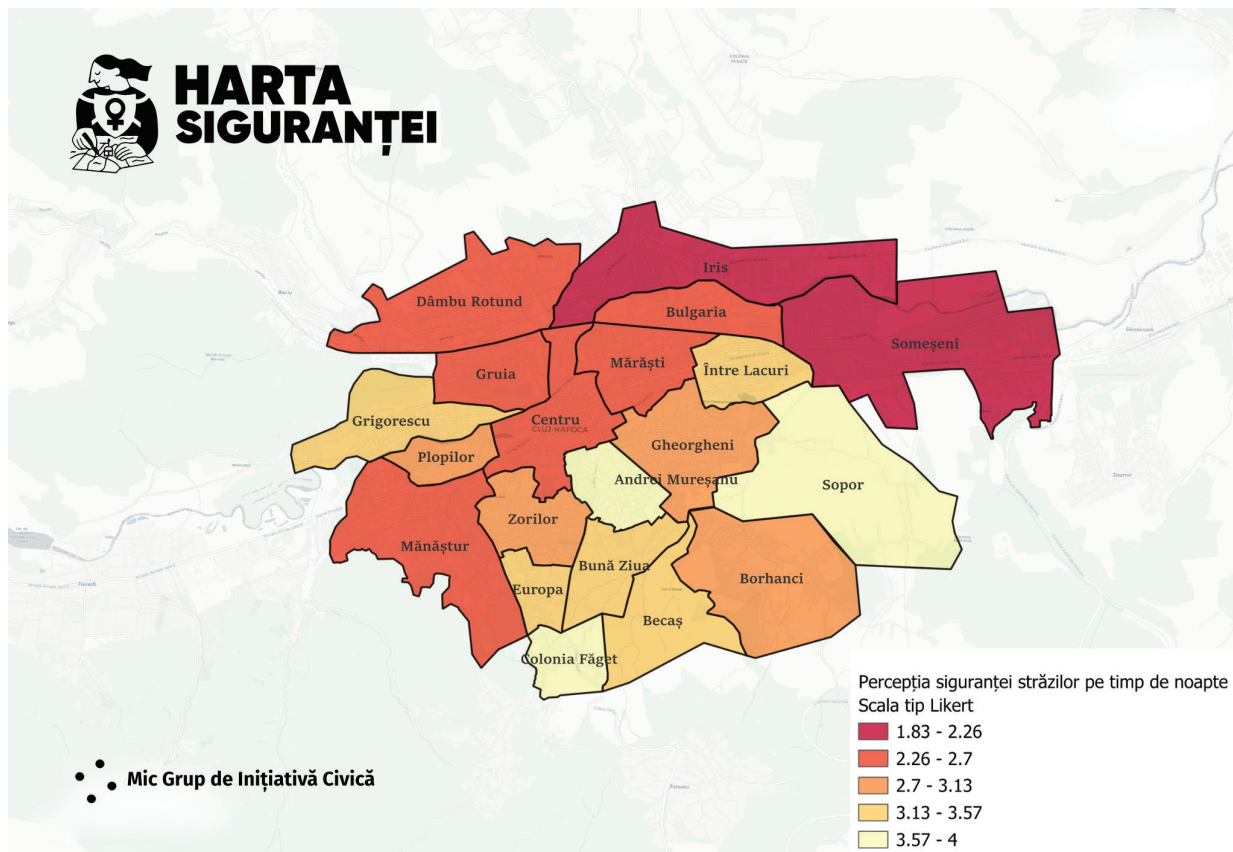
Transmitem mulțumiri Asociației PONT, echipei Com'ON Cluj-Napoca, Federației Tinerilor din Cluj-Napoca, profesorilor universitari care ne-au sfătuit în acest demers, Identity Education Timișoara, Queer Sisterhood Cluj, Centrului FILIA.

Materialele din cadrul campaniei au fost tipărite de Daisler Print House. Le mulțumim pentru parteneriatul din cadrul acestui proiect!

micgrupdeinitiativa.com

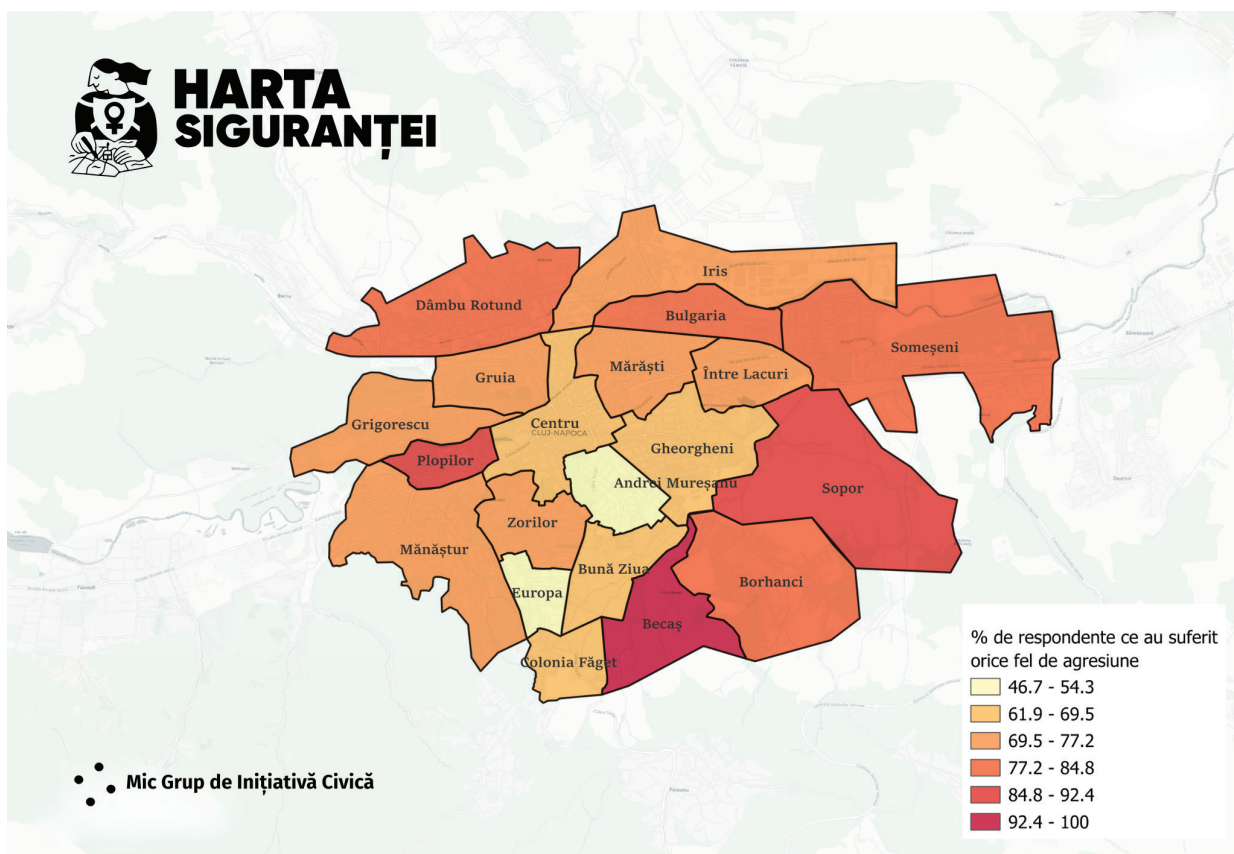
micgrupdeinitiativa@gmail.com

Hărți adiționale din cadrul cercetării

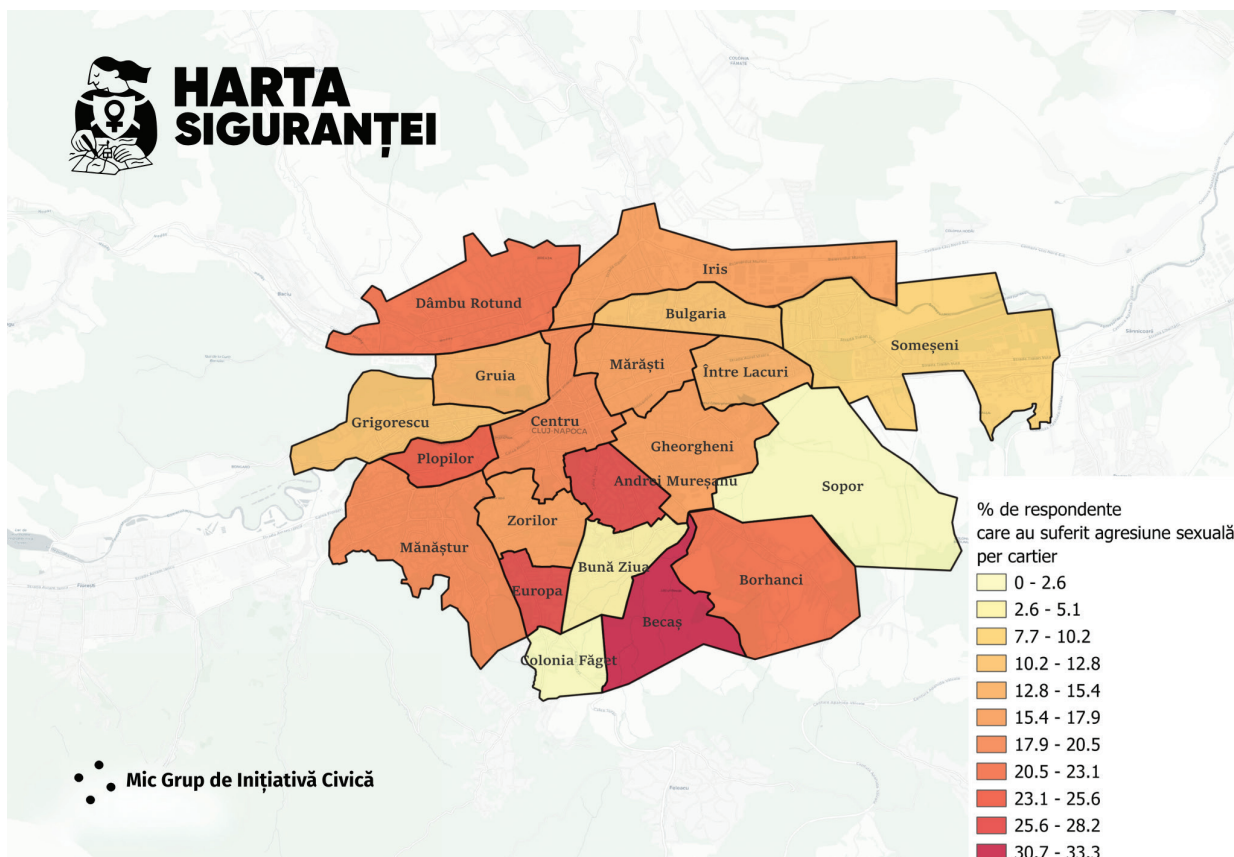

HARTA SIGURANȚEI

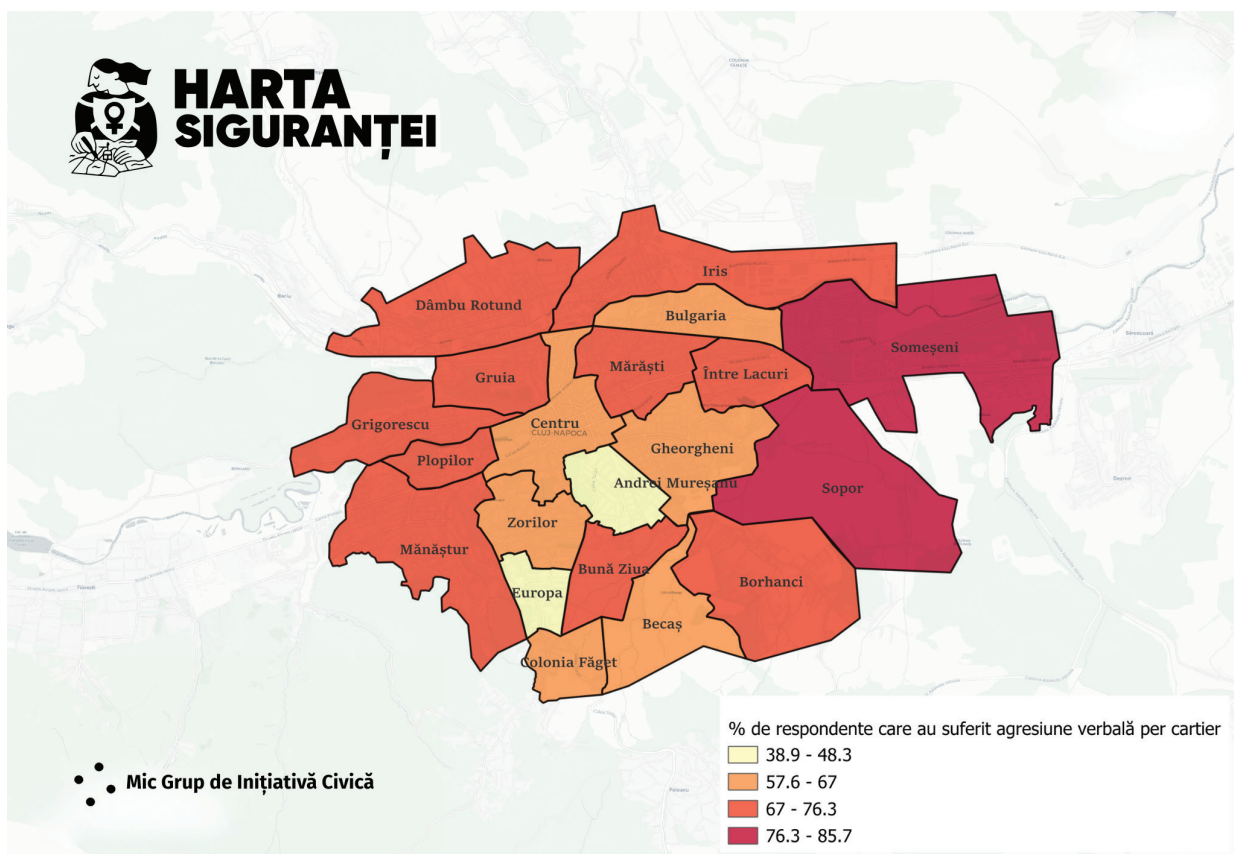

HARTA SIGURANȚEI

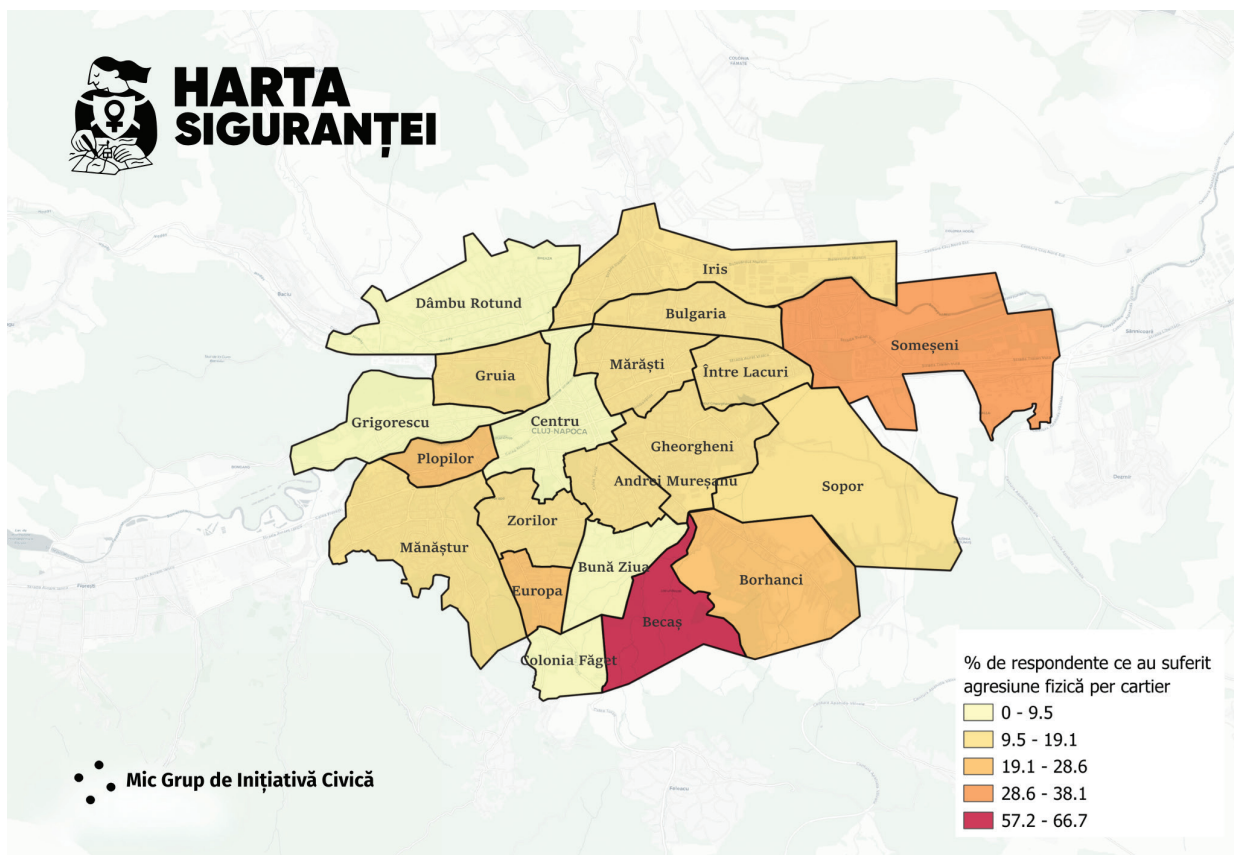

HARTA SIGURANȚEI

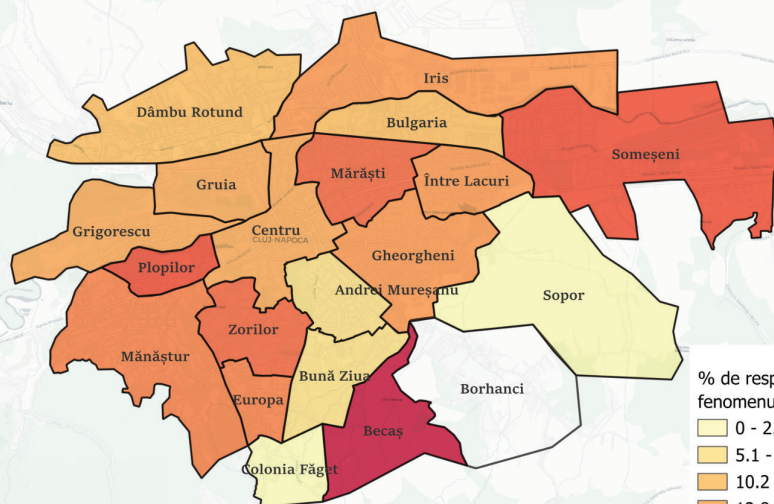

HARTA SIGURANȚEI

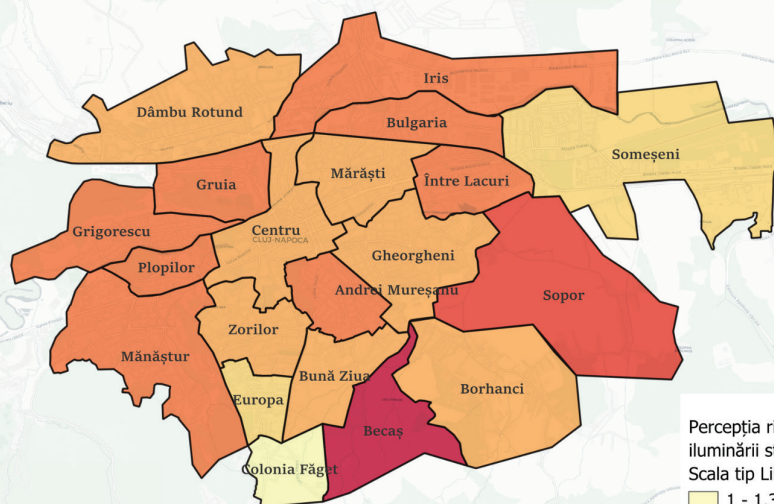
HARTA SIGURANȚEI

Mic Grup de Inițiativă Civică

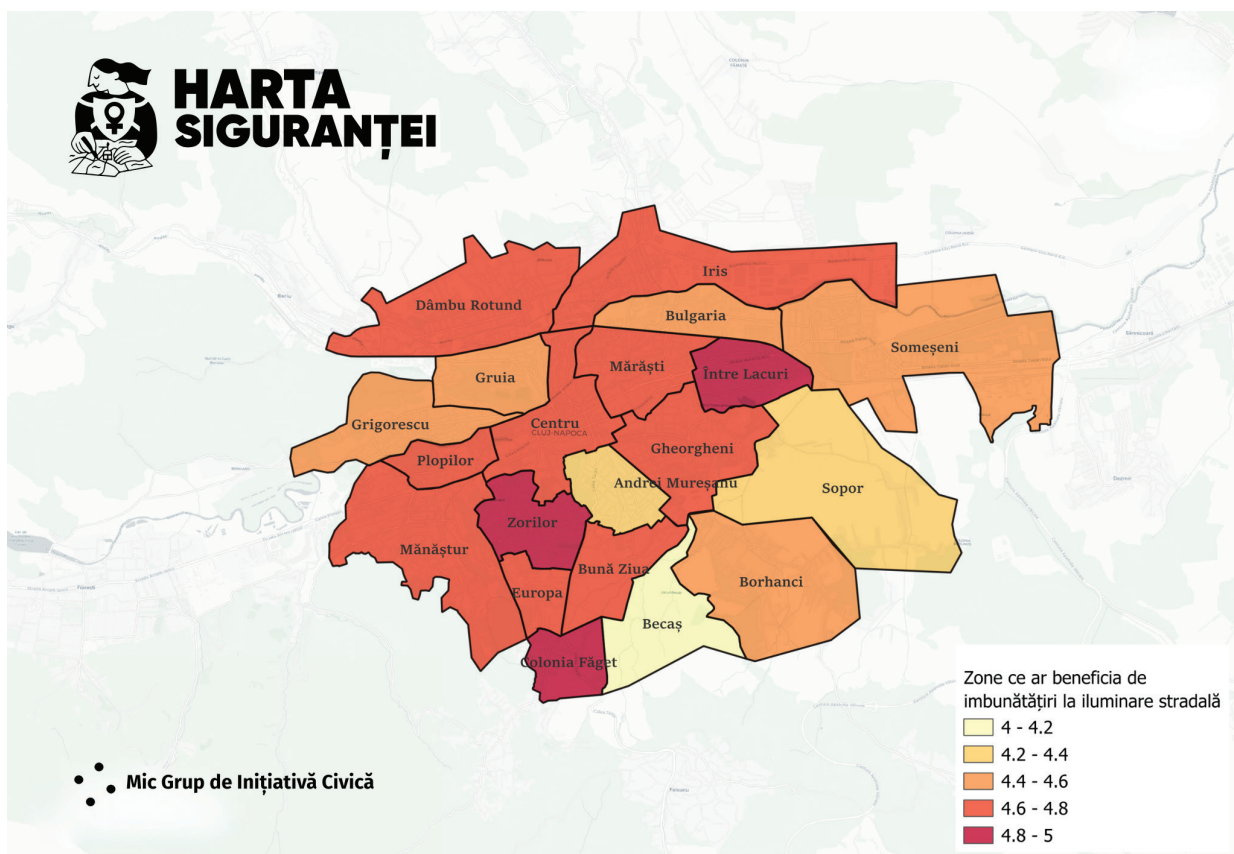
HARTA SIGURANȚEI

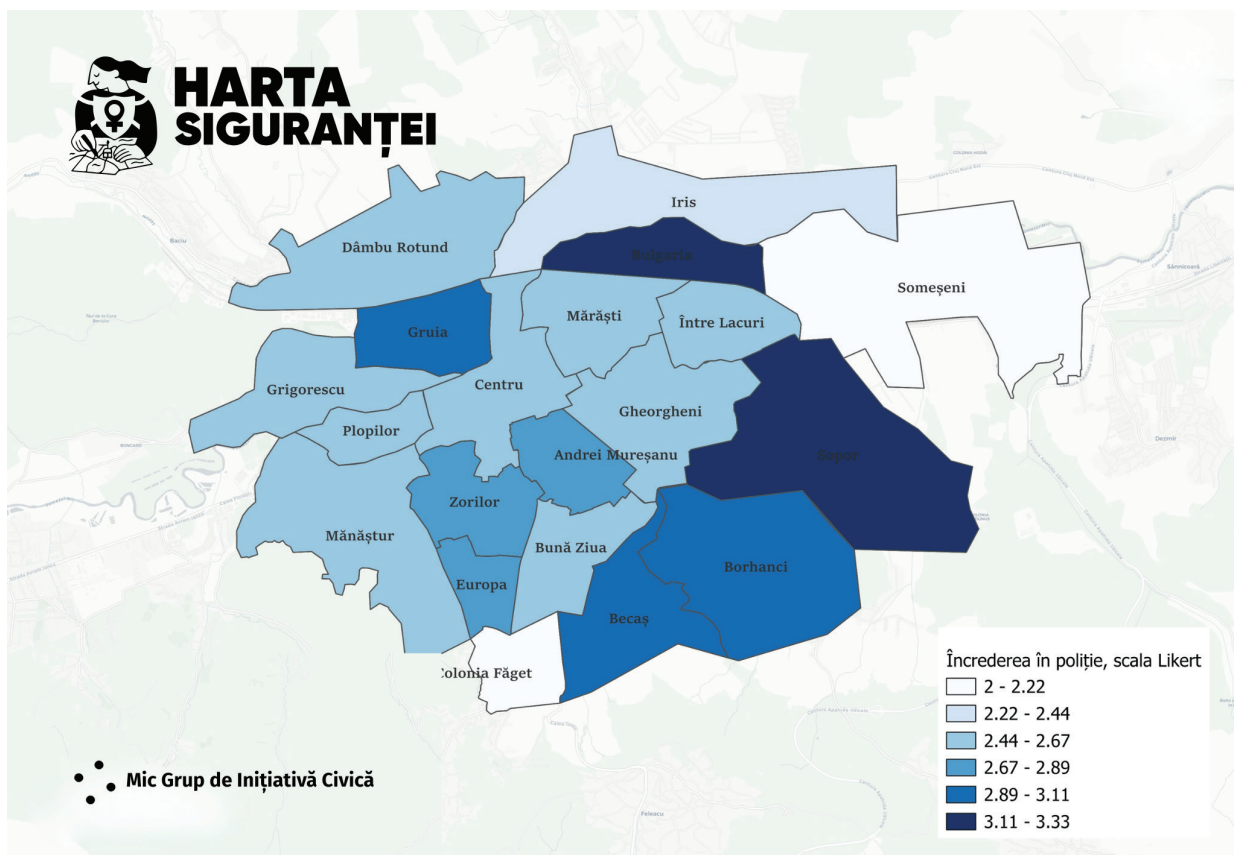
Mic Grup de Inițiativă Civică

HARTA SIGURANȚEI

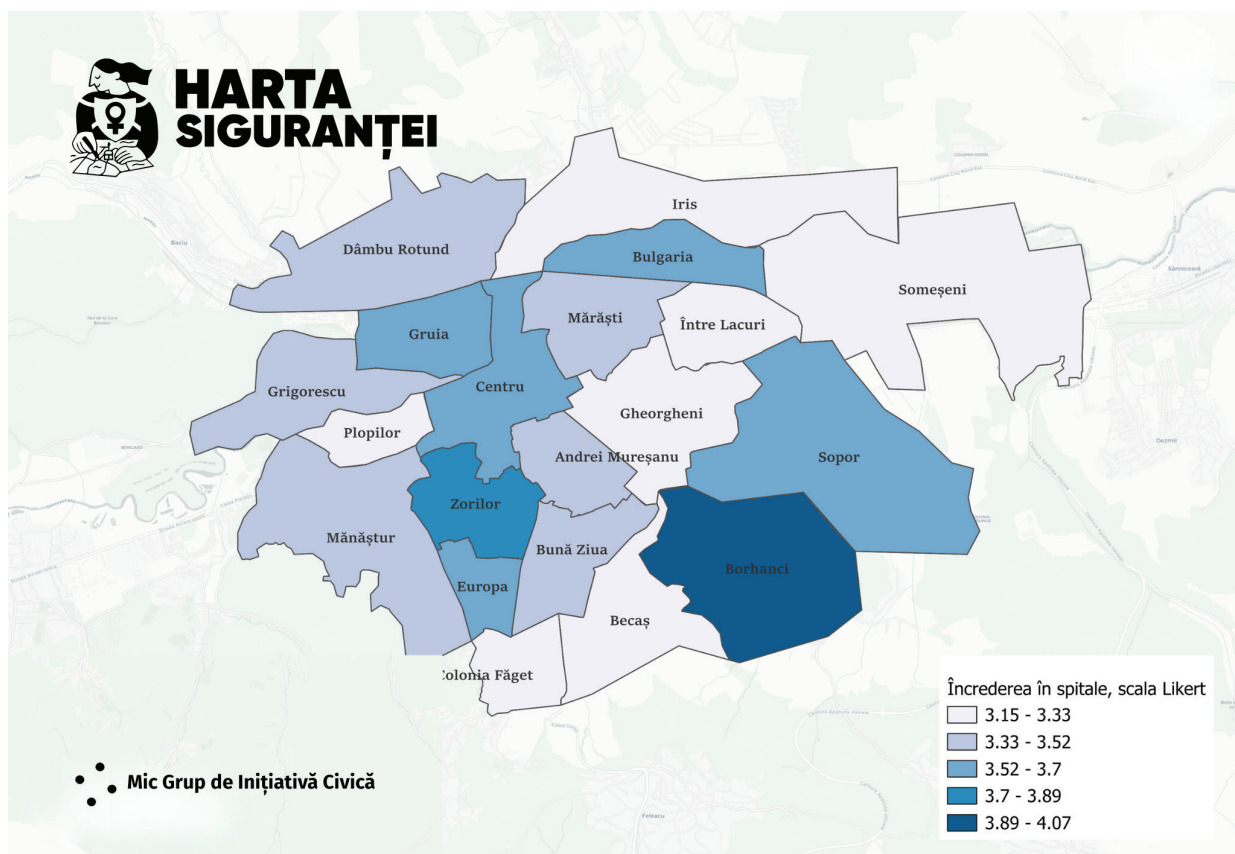

HARTA SIGURANȚEI

HARTA SIGURANȚEI

Mic Grup de Inițiativă Civică